

**Poli à letereŋi niŋcyiŋi ŋgemu
kan Kɔrenti kàŋhe dánafeebil'á
ke
Mpe yii à yaa yii cè mà jwo yii jyè
letereŋi funŋɔ jwumpe e ke**

Kɔrenti kàŋhe na mpyi kànbwɔhɔ, yasunɲyi mpyi a nyaha k'e sèl'e. Cikwuŋi ná nàŋkwuŋi mpyi na mpyi pyiŋkannigii puni na kuru kàŋhe e.

Yesu túnntunŋi Poli à yye niŋkin ná paanga pyi Kɔrenti kàŋhe e. Lire tɛni i, u à Jwumpe Nintanmpe jwo wani, ka pì si piye kan Yesu á (Kapyiŋkii 18.1-18). Poli karenkwooni kàntugo, nyahanɲgurug'à jyè dánafeebii ná piye shwɔhɔl'e. Poli à yire lógo maa ŋge letereŋi tun si pi yeɛ, maa li cyêe pi na, na dánafeebii wwoŋɛɛge na nyɛ mu à jwo cyere, ti nùŋke ku nyɛ Yesu Kirisita kanni. Tire cyeere yatanɲyi pun'à yaa yi yiye kyaa táan yiy'á, yi raa yiye tère (13).

Dánafeebii kurunke e, pìi mpyi a letere tùugo u á, maa yibiyi yà pyi u na. Poli à ŋge letereŋi séme maa ɲwɔshwɔɔ kan yire yibiyi na, yire yi mpyi:

Dánafeebii sí n-jà fúru pyi la? (7)

Mpii pi nyɛ na zunŋi pyi ke, dánafeebii sí n-jà n-lyi pire yyére la? (8--10)

Di dánafeebil'à yaa pi a báare ná Kile Munaani màkanyi i ye? (12--14)

Dánafooni kwùŋi kàntuge nyɛ naha shi ye? (15)

Jwumpe tasiige

¹ Mii Poli u à yyer'a pyi Yesu Kirisita tùnntunṅò mà tàanna ná Kile nyii wuuni i ke, mii ná wuu cìmpworonji Sositeni u à ṅge letereṅji séme si ṅkan

² yii dánafeebii kurunṅk'á, Kòrenti kànhe e, yii mpiimu pi à pyi Kile wuu Yesu Kirisita cye kurugo ke, u à yii yyer'a pyi u wuu, mà bâra mpii puni pi nyε na wuu Kafoonji Yesu Kirisita mege yiri cyeyi puni i, maa u pyi pi Kafoonji wuu fiige ke,

³ wuu Tunji Kile ná wuu Kafoonji Yesu Kirisita pi jwᵓ yii na, pi i yyeṅinṅke kan yii á.

Poli à fwù kan Kile á Kòrenti dánafeebii kurugo

⁴ Mii fwù nyε Kile na tèrigii puni i, jaha na yε u à jwᵓ yii na, yii ná Yesu Kirisita wwoṅεεge kurugo.

⁵ Mà yii yaha kuru wwoṅεεge e, yii à Kile màkanyi shiṅi puni ta, mà cye cyán jwumpe ná jçèṅi na.

⁶ Jaha kurugo yε jwumpe pu nyε na Kirisita kyaa yu ke, pur'à tateṅge wwù yii e.

⁷ Lire e canṅke wuu Kafoonji Yesu Kirisita sí uye cyêe ke, mà yii yaha yii i kuru canṅke sigili, Kile màkange kà tufige kuu nyε yii na me.

⁸ Uru Kile mú u sí yii tège si fànha kan yii á, bà yii si mpyi si ṅkwôro u kuni i fo sà nᵓ li tεṅeni na, si mpyi tìgire cyaga baa Kafoonji Yesu Kirisita cannuruge me.

⁹ Kile na nyε jwᵓmεε niṅkinfoo, uru u à yii yyere bà yii si mpyi si mpyi u Jyaṅi, wuu Kafoonji Yesu Kirisita wwoṅεεge e me.

Poli à li cya Kòrenti dánafeebil'á na pi bê

¹⁰ Mii cìmpyibii, mii na li jàare yii á, wuu Kafoonji Yesu Kirisita mege na, yii i bê niṅkin na, yii àha n-láha yiye na me. Yii bê, yii i mpyi ná sònṅorᵓ

niṅkin i, yii i yii karigii kapyiini ṅùṅke yaha ku pyi niṅkin.

¹¹ Naha kurugo ye mii cìmpyiibii, mii à lógo Kilowe pyenge shiinbii pìi ṅwò na, na mbèmbaanji na wá yii shwòhòl'e,

¹² na pìi na wá na ṅko yii shwòhòl'e na pire na ṅye mii Poli wuu, pìi sí i ṅko na pire na ṅye Apolosi wuu, pìi sí i ṅko na pire na ṅye Pyeri wuu, pi sanmpii sí i ṅko na pire na ṅye Kirisita wuu.

¹³ Mii sí yii yíbe, Kirisita à táa la? Taha Poli u à kwòro kworokworocige na yii kurugo, lire ṅye me taha Poli mege na yii à batize?

¹⁴ Mii Poli à Kile shéere, naha na ye Kirisipusi ná Gayusi baare e, mii ṅye a yii wà tufiige batize wani me.

¹⁵ Lire e yii wà sì n-sìi n-jà n-jwo na ur'à batize mii mege na me.

¹⁶ Mii funṅò naha mpyi a wwò, mii mú u à Sitefanasi pyenge shiinbii batize, pire baare e, mii naha a dá na mii sàha à sùpya batize wani yii yyére me.

Sùpyire yákilifente ṅye Kile ṅyii na sìncomò

¹⁷ Yii li cè na báaraṅi niṅcyiini me na Kirisita à mii tun ke, uru bà u ṅye batizeliṅi me, Jwumpe Nintanmpe ṅjwuṅi kurugo u à mii tun. Mii mú sí ṅye na tire túnnture pyi mà tàanna ná sùpyire yákilifente e me, bà li si mpyi sùpyire kà raa òrili mii ṅwuṅkanni kurugo me, ṅka pi a òrili Kirisita kwùṅi kurugo kworokworocige na.

¹⁸ Mpii pi ṅye kuni nimpini i, ná Kile sí n-pa pi shi bò ke, jwumpe pu ṅye na yu mà yyaha tíi ná Kirisita kwùṅi i kworokworocige na ke, puru na ṅye sìncomò pire mpil'á. ṅka wuu mpii pi ṅye kuni

nɨncɛnni i, ná Kile sí n-pa wuu shwɔ ke, Kile sífente ti nyɛ ti ti wuu á.

¹⁹ Nyɛ y'à séme Kile Jwumpe Semɛɲi i na:

«Mpii pi na piye sɔnni yákilifee ke, mii sí pire sɨncompe cyêe.

Mpii pi na piye sɔnni na pir'à kyaa cè ke, mii sí li cyêe na pire nyɛ a yafyin cè me*.»

²⁰ Mà tàanna ná lire e, taa yákilifeebii nyɛ ke? Mpii pi na piye sɔnni na pir'à Kile Saliyaɲi cè ke, taa pire nyɛ ke? Taa nge diɲyɛɲi jwɨncɛmpii nyɛ ke? Kile à li cyêe na nge diɲyɛɲi yákilifente na nyɛ sɨncomɔ.

²¹ Mà tàanna ná Kile yákilifente e, u à li lwó nge diɲyɛɲi yákilifeebii kà n-jà uru cè ná pi yabilimpai yákilifente e me. Lire kurugo jwumpe wuu nyɛ na yu, ná diɲyɛɲi sùpyire na pu sɔnni sɨncomɔ ke, Kile à li lwó sùpyire t'à dá puru jwumpe na ke, si pire shwɔ.

²² Nyɛ Yahutuubii la maha mpyi s'a kakyanhala karigii naa tapyige e si nta ndá puru jwumpe na. Girɛkiiɲi sí na ncaa pire yákilibii si múgo si nta ndá pu na.

²³ Wuu pi ke, Kirisita kani wuu nyɛ na yu na u à kwû kworokworocige na ke, puru na nyɛ jwɨɲjwumbaama Yahutuubil'á, maa mpyi sɨncomɔ supyishiɲi sann'á.

²⁴ Nka Kile à mpiimu yyer'a pyi u wuu ke, pi à pyi Yahutuu yo, pi à pyi Girɛkii yo, pir'á Kirisita na Kile sífente ná u yákilifente cyêe.

²⁵ Naha kurugo ye kani Kile à pyi, ka sùpyire si wá na sɔnni sɨncomɔ ke, lir'à fànha tò pi yákilifente na. Nde Kile à pyi, ka sùpyire si wá na sɔnni na fànhaɲcyɛɛɛɛ ti nyɛ ti ti ke, lir'à fànha tò sùpyire na.

* **1:19** Ezayi 29.14

²⁶ Mii cìnmpyiibii, yyerenkanni na Kile à yii yyer'a pyi uye wuu ke, yii lire kàanmucya a wíi ké! Mà tàanna ná sùpyire kàanmucyage pyiṅkanni i, yákilifee niṅyahamii ṅye yii e mε, sífee niṅyahamii ṅye yii e mε, yii niṅyahamii mú sí ṅye a si shinbwoo pyenyi i mε.

²⁷ ṅye karigii diṅyeni sùpyire na sòṅṅi sṅcomɔ ke, cyire Kile à cwònr'a tég'a diṅyeni yákilifeebii sílege. ṅcyii pi ṅye na sòṅṅi fànhancyerεε wogigii ke, maa cyire cwònr'a tég'a fànhafeebii sílege.

²⁸ Karigii cyi ṅye ṅùṅɔ baa diṅyeni sùpyire ṅyii na, ná pi kuro ṅye cyi e mε, cyire karigii Kile à cwònrɔ, pi na ṅcyiimu sòṅṅi sèe wogii ke, mà tég'a cyire kèεge.

²⁹ U à lire pyi, bà li si mpyi sùpyaṅi wà tufiige kà ṅkwò uye pèe uru Kile yyahe taan mε.

³⁰ Uru u à wuu le Yesu Kirisita wwoṅεεge e. Kile à pyi kaṅuṅɔ, ka Yesu Kirisita si wuu pyi yákilifee, maa jwo na wuu à tíi, maa wuu pyi Kile wuu, maa wuu ṅùṅɔ wwû kapegigii bilere e.

³¹ ṅye bà l'à sémε Kile Jwumpe Semεṅi i mε: «ṅgemu la ká mpyi si pèenε taha yaaga na ke, urufoo u ti taha Kafoonji Kile na†.»

2

Poli ṅye a Kile jwumpe jwo ná sùpyire yákilifente e mε

¹ Mii cìnmpyiibii, tèni i mii à sà Kile jwumpe jwo yii yyére ke, mii ṅye a naye pèe na mii à jwumpe cè, lire ṅye mε na mii yákiṅ'á pèe mà tòro pi sanmpii wuṅi na mε.

† 1:31 Zheremi 9.24

² Naha kurugo yε mii nyε a li lwó naye funḡ'i, si yaage kabεε kyaa jwo yii á, Yesu Kirisita kàntugo na mε, si u kwùḡi kyaa jwo yii á kworokworocige na.

³ Mii fànhe mpyi a cyéε wani yii shwòhò'e, fyagare mpyi maha mpyi mii na fo mii mpyi maha jcyèenni sèl'e.

⁴ Tère o tère e mii à Jwumpe Nintanmpe jwo yii á ke, ná sùpyire yákilifente e bà mii mpyi maha pu yu si nta yii òmbogigii kèεḡḡe ná p'e mε. Nka ná Kile Munaani sífente e mii mpyi maha pu yu,

⁵ bà li si mpyi yii dáníyaḡi kà ntaha sùpyire yákilifente na mε, fo Kile sífente.

Kile maha u yákilifente kaan wuu á, u Munaani cye kurugo

⁶ Kile jwump'à tatεεḡε wwû mpiimu zòmpyaagil'e ke, pire maha yákilifente taa wuu jwumpe e. Nka Kile sí n-pa ḡge dḡnyεḡi sùpyire ná u òḡufeebii mpiimu shi bò ke, yákilifente ti nyε pir'á ke, tire shiḡi bà mε.

⁷ Kile yákilifente shεnre wuu nyε na yu ke, sùpya mpyi a ti shi cè mε, naha na yε Kile mpyi a ti ḡwòhò. Mà jwo dḡnyεḡi u dá ke, Kile mpyi a lire kaḡwòhòni yaa, bà wuu si mpyi si mpyi shinbwoo si ntèen ná u e u cyage nisinaḡke e mε.

⁸ ḡge dḡnyεḡi òḡufoḡi wà nyε a tire yákilifente cè mε. Ná lire bà mε, pi mpyi na si ḡεε Kafoḡi Peentefoo kwòro kworokworocige na mε.

⁹ Bà l'à séme Kile Jwumpe Semεḡi i na:

«Sùpya nyii sàha ḡkwò a ndemu nya mε,
ná ḡḡyii sàha ḡkwò a li lóg'a nya mε,
ná li sàha ḡkwò a tḡge sùpya funḡ'i mà nya mε,

mpii pi à Kile kyaa táan piy'á ke, lire u à bégel'a yaha pire mεε ná* .»

¹⁰ Wuu pi ke, Kile à lire kani cyêe wuu na, u Munaani cye kurugo. Lire li maha karigii puni yyaha caa, ali karigii Kile à ηwɔhɔ ke, li maha cyire puni yyaha caa, si cyi cè,

¹¹ bà li ηyε sùpya sì n-jà u supyiηεεηi funzɔηηɔre cè ná u yabiliηi bà mε, amuni li mú ηyε sùpya sì n-jà Kile funηɔ karigii cè mε, Kile Munaani kanni l'à cyi cè.

¹² Wuu sí pi ke, Kile à u Munaani le wuu e, lire l'à wuu ná sùpyire sannte sɔηηɔηkanni pyi l'à wwû liye e. U à lire pyi bà li si mpyi, u à ηwɔ wuu na maa yaayi ηjemu kan wuu á ke, wuu u yire cè mε.

¹³ Ná sùpyire yákilifente e bà wuu ηyε na yire yaayi kyaa yu mε. Nka Kile Munaani à ndemu cyêe wuu na ke, lire wuu ηyε na yu sùpyir'á, wuu na li yu bà Kile Munaani à li jwo mε.

¹⁴ Nka Kile Munaani ká mpyi li ηyε a tɛɛn sùpyaηi ηgemu i mε, urufoo ηyε na ηεεge Kile Munaani karigii na mε, ηaha na yε u maha cyire karigii sɔηηi s̀ηcomɔ. U sì n-jà cyi yyaha cè mε, ηaha na yε Kile Munaani kanni cye kurugo sùpyaηi maha já a cyi yyaha cè.

¹⁵ Kile Munaani ηyε sùpyaηi ηgemu i ke, uru u maha yaayi puni cè a wwû yiye e. Shintiiwe mú sí ηyε na n-jà a urufoo kapyiηkii cè a wwû cyiye e mε.

¹⁶ Yire y'à séme Kile Jwumpe Semεηi i na:
«Sùpya ηyε a sì ηgemu u à Káfooηi funzɔηηɔre cè mε?

Sùpya mú ηyε a sì ηgemu u sí n-jà u yεrε mε†.»

* **2:9** Ezayi 64.4 † **2:16** Ezayi 40.13

Ŋka wuu pi ke, Kile Munaani nyε wuu mpiimu i ke, wuu à Kirisita funzɔnɔre cè.

3

Kile báarapyiibii puni tayyérege nyε nin̄kin

¹ Mii cìnmpyiibii, mà sèñi jwo, mpii pi à Kile Munaani yaha l'à pi yyaha cù ke, jwuɔkanni na mii maha yu ná pire e ke, mii nyε a jà a jwo ná yii e lire jwuɔkanni na mε. Ŋka mpii pi nyε na pi nyii karigii kanni pyi ke, mii à jwo ná yii e mu à jwo ná pire e mii nyε na yu. Mii na yii sòññi mu à jwo pìnmpinnyεya mà yyaha tí ná Kirisita kuni i.

² Jwumpe mii à jwo yii á ke, pur'à pyi mu à jwo jirimε mii à kan yii á. Mii nyε a ñen'a yawaya kan yii a lyî mε, ñaha na ye yii mpyi na sî n-jà yawaya lyî mε. Ali numε yii sî n-jà yawaya lyî mε,

³ ñaha na ye yii saha na yii nyii karigii pyi. Sèe wi dε! Ná yĩncyεge ná mbèmbaan̄i sí nyε yii shwɔhɔl'e, lire l'à lí cyèe na yii ná sùpyire sannte nyε a wwú yiye e mε. Yii ná pi kapyiin̄kii pun'à pyi nin̄kin.

⁴ Nyε ná yii pì s'à jwo na yii na nyε Poli wuu, ka pì si jwo na pire na nyε Apolosi wuu, mà tàanna ná lire e, tá yii ná sùpyire sannte sòññɔñkann'à wwú liye e bε?

⁵ Yii li cè na Apolosi wi yo, mii Poli wi yo, Kile báarapyii pi nyε wuu kanna. Wuu à Jwumpe Nintanmpe jwo yii á, ka lire si mpyi kañuɔ mà yii lèñe Kile kuni i, wuu mú pun'à wuu báarañi pyi mà tàanna ná Kafoon̄i u kann̄kanni i wuu shin maha shin á.

⁶ L'à pyi mu à jwo mii à cige cεnme, ka Apolosi si ku lwò, ñka Kile u à cige pyi k'à yîri.

⁷ Lire e ke l'à pyi cige cɛnmɛfooni yo, l'à pyi ku lwɔfooni yo, pi wà tayyérege nyɛ a pɛe mɛ. Kile kanni u tayyérege k'à pɛe, naha na yɛ uru u maha cige pyi ku u lyɛge.

⁸ Cige cɛnmɛfooni ná ku lwɔfooni mú à tàanna. Kile sí pi shin maha shin sâra si ntàanna ná pi báaraŋi nimpyiŋi i.

⁹ Mà tàanna ná lire e, wuu na nyɛ báarapyiŋɛ Kile báaraŋi i, yii pi nyɛ Kile cikɔɔge.

Yesu u nyɛ Kile bage nintaani

Yii mú pi nyɛ Kile bage.

¹⁰ Mà tàanna ná Kile màkange e mii á, mii à kuru bage nɔwɔhɔ cyán bafaanrawa niɲcɛnɲɛ fiige, ka piibɛɛ si mpa ku faanra a dùrugo. Nka shin maha shin la ku nyɛ si vaanra pyi kuru bage nintaani nɔŋ'i ke, urufoo u u báaraŋi pyimɛ cè dɛ!

¹¹ Naha kurugo yɛ bage nintaani l'à cyán ke, lire li nyɛ Yesu Kirisita. Sùpya saha si n-jà nintaani labɛɛ cyán lire kàntugo na mɛ.

¹² Bafaanribii pìi sí báara niɲcɛnɲɛ pyi, si pi vaanraŋi pyi kuru bage nintaani na ná sɛɛnɲi i, lire nyɛ mɛ ná wyéɛfyinnɲi i, lire nyɛ mɛ ná kafaayi lonɲara wuyi i. Nka pìi sí báaraɲɛ pyi si vaanraŋi pyi ná cire e, lire nyɛ mɛ ná nyèsigire e, lire nyɛ mɛ ná kàcyeeere e.

¹³ Nka yii li cè, canɲke Kile sí sùpyire puni sâra si ntàanna ná pi kapyiinɲkil'e ke, shin maha shin à báaraŋi nɲemu pyi ke, uru shi sí n-cyêe kuru canɲke. Nage cyɛ kurugo shin maha shin u báara shi sí n-cè.

¹⁴ Nage ká mpyi ku nyɛ a nɲemu u tafaanraga súugo mɛ, urufoo sí tòn ta.

15 Nka nage ká ngemu u tafaanraga súugo ke, urufoo sì tòn ta με. Urufoo kóni sí n-shwə sa! Nka li sí n-pyi mu à jwo nage e urufol'à jyè a fworó.

16 Yii nyε a li cè na Kile n̄aarebage ku nyε yii, Kile Munaani à tèn kuru nkemu i mà?

17 Shin maha shin ká kuru bage jya, Kile sí urufoo shi bò, naha na yε Kile wogo ki, yii sí pi nyε kuru bage.

18 Wà ha uye n̄wə fáan̄a mà dε! Yii wà ha nta u u s̄n̄ni na uru na nyε yákilifoo mà tàanna ná s̄pyire s̄n̄n̄n̄kanni i, urufoo u uye pyi s̄n̄com̄. Lire ká mpyi, urufoo sí yákilifente sèe woore ta.

19 Naha kurugo yε karigii d̄nyεni s̄pyire nyε na s̄n̄ni yákilifene ke, cyire na nyε s̄n̄com̄ Kile nyii na. Y'à séme Kile Jwumpe Sem̄ni i na: «Kàn̄h̄nȳi n̄ge d̄nyεni yákilifeebii maha n̄cyáan ke, Kile maha pi pyi pi i n̄cwôre yire na*.»

20 Y'à séme mú na:
«Mpii pi nyε na piye s̄n̄ni yákilifee ke, Kafoon̄i à
pire funz̄n̄ore cè.

Pi funz̄n̄ore nyε u á laaga baa†.»

21 Lire kurugo wà nyε a yaa u a n̄kwôh̄li na uru na nyε mucyiin wu με, naha na yε yaayi puni nyε yii wuyo.

22 L'à pyi mii Poli yo, l'à pyi Apolosi yo, l'à pyi Pyeri yo, l'à pyi d̄nyεni yo, l'à pyi sh̄ni yo, l'à pyi kw̄ni yo, l'à pyi numε yaayi yo, l'à pyi yaayi n̄mpayi yo, yire puni na nyε yii wuyo.

23 Yii yabilimp̄ii pi ke, yii na nyε Kirisita wuu, Kirisita sí nyε Kile wu.

* 3:19 Zhobu 5.13 † 3:20 Zaburu 94.11

4

Yesu tùntunmpii báaraŋi ná pi yyefuge kani

¹ Lire kurugo yii li cè na wuu na nyε Kirisita báarapyii kanna, maa mpyi kacwɔnrɔii fiige. Karigii Kile mpyi a ηwɔhɔ sùpyire na tèecyiini i ke, Kile à cyire cyêe wuu na, bà wuu si mpyi s'a cyi yyaha yu sùpyir'á mε.

² Nde sí li nyε na ηcaa báarapyiibil'á ke, lire li nyε pi pyi sèeshiin pi raa pi báaraŋi pyi pi a ηwɔge.

³ Mii wi ke, l'à pyi yii jworo yo, l'à pyi sùpyire sannte jworo yo, mii kuro nyε tire e mε. Mii mú sí nyε a naye cêεge na báaraŋi nimpyiŋi na mε,

⁴ ηaha na ye mii nyε a naye pεn na báaraŋi wà tufiige e mε. Nka lire nyε a li cyêe na mii báaraŋi puni pyiηkann'à ηwɔ mà dε! Kafoonji kanni u sí n-jà u ηwɔ ná u ηwɔmbaa jwo.

⁵ Lire kurugo yii àha tànga kan sùpya á, lire nyε mε si u cêεge mà li tɛni ta li sàha nɔ mε. Yii Kafoonji cannuruge sige. U aha mpa, karigii cyi à ηwɔhɔ numpini i numε ke, u sí n-pa cyire yige bèenmpe na, si sùpyire funzɔnɔre yige cyiŋŋi na. Nyε kuru canηke, shin maha shin à yaa ná ηkèeŋi ηgemu i mà tàanna ná u báaraŋi nimpyiŋi i ke, Kile sí uru kan urufol'á.

⁶ Mii cìnmpyiibii, mii à mii ná Apolosi kani lwó a pyi yyecyeenε mà tèg'a yii le kur'e, si li cyêe yii na, na yii ηaaraŋkann'à yaa li tàanna ná Kile Jwumpe Semεŋi yi jwuηkanni i. Lire e yii wà nyε a yaa u kàsimeŋii yogolo na uru na nyε wà wu, s'a u shinηεeŋi fwóhɔre mε.

⁷ Mu u nyε na sòŋŋi na mu à pwórɔ pi sanmpii na ke, di mu nyε na maye sòŋŋi bε? Naha ku nyε mu á

mà ta Kile bà u à ku kan mu á mà yε? Nyε ná Kile sí u à yi kan mu á, mu kàsimeŋkii kayogoni li nyε ndire, kee mu yabiliŋi u à yi ta may'á yε?

⁸ Yii pi ke, yii na sônŋi na yii à yaayi puni ta mà kwò, na yii funŋy'à níŋ'a kwò, yii na sônŋi na jùŋufent'à le yii cye e mà kwò, maa wuu yaha. Nka mii la nyε yii i mpyi jùŋufee sèeŋi na, bà wuu mú si mpyi si ntèen ná yii e jùŋufente e mε.

⁹ Yii li cè, wuu pi nyε Yesu tũntunmpii ke, li nyε mu à jwo Kile à wuu yaha sùpyire puni kántugo. L'à pyi mu à jwo kwùŋi laage e wuu nyε. Wuu à pyi yawiiye diŋyε jwòhòyaayi pun'á, sùpyire bàra mèlεkεεbii na.

¹⁰ Wuu à pyi sìcyerefee fiige Kirisita mεge kurugo, ŋka yii pi ke, yii na sônŋi na yii à Kirisita yákilifente puni ta a kwò. Yii à jwo na wuu pi nyε fànhanɔyεrεrε sùpyiibii, maa yiye sônŋi na yii pi nyε fànhanɔyahaga wuubii. Sùpyire nyε a wuu le dá e mε, ŋka yii pi ke, pi à yii pèe.

¹¹ Ali numε, wuu na ŋkyaali katege ná byage cye e, maa mpyi vànŋkuuŋi i. Sùpyire maha wuu bwùun, wuu na jaare na màre cyeyi yyaha kurugo.

¹² Wuu na báaraŋi ninŋaŋi pyi, bà wuu si mpyi s'a wuu jùŋò karigii yaa mε. Mpii pi maha wuu cyere ke, wuu maha jwó leni pir'á. Pi maha wuu kyérege, ŋka wuu maha li kwú wuye e.

¹³ Sùpyire mée ká a jwumpimpe yu wuu na, wuu maha jwuɔcɛnmpe tég'a pi jùŋò bê. Ali numε wuu na nyε mu à jwo yakuuyo ná kàkyaya sùpyire nyii na.

¹⁴ Mii nyε a mpe jwumpe séme si yii sílege mε, ŋka mii à yii yεrε ná p'e, naha na yε yii pi nyε mu à jwo

mii pyìibii, yii kyal'à táan mii á sèl'e.

¹⁵ Ali li mée nta cyelentii niɲyahajyahamii pi ɲye na Kirisita kyaa yu yii á, yii li cè na yii tunji na ɲye niɲkin. Mii wi, ɲaha na ye mii u à Jwumpe Nintanmpe jwo yii á, ka yii i dá Yesu Kirisita na.

¹⁶ Mà tàanna ná lire e, mii na li caa yii á, yii raa yii karigii pyi mii wogigii fiige.

¹⁷ Lire e Timoti u ɲye mii jyanji mà tàanna ná Kafoonji wwoɲeege e ke, mii sí uru tun yii á. U kyal'à táan mii á, ɲwɔmɛɛ niɲkinfoo u ɲye u wi Kafoonji báaraɲi i. U aha nɔ yii na tɛni ndemu i ke, mii karigii pyiɲkanni li ɲye ndemu Kirisita wwoɲeege e ke, u sí yii funɲɔ cwo lire na, bà mii ɲye na li yu na mâre cyeyi puni i dánafeebii kuruɲy'á mɛ.

¹⁸ Pii na ɲye yii shwɔhɔl'e, mpiimu pi na sɔɲɲi na mii saha sì n-shà wani yii yyére mɛ, maa li ɲwɔ cù na piye yare tabwoyi i.

¹⁹ ɲka Kafoonji ká ɲɛɛ, li saha sì mɔ mɛ, mii sí núru n-kàre wani yii yyére, mpai pi ɲye ná tire yàmpeente e ke, kampyi jwumbwompe kanni pi na yu, lire ɲye mɛ kampyi Kile sífente ɲye pi á sèɲi na, si lire cè.

²⁰ ɲaha kurugo ye Kile Saanre ɲye jwumbwoɲjwuu mɛ, Kile sífene ti ɲye ti ti.

²¹ ɲye di yii ko numɛ bɛ? Yii la ɲye mii u shà yii yyére ná kasor'e laa, ná ntàannamagare ná nùmpinɲe e?

5

Silegebaare kani l'à pyi Kòrenti dánafeebii shwɔhɔl'e ke

¹ Mii cìmpyiibii, wuu à lógo na silegebaara kani là à pyi yii shwɔhɔl'e, ali Kilecembaabii mú bà sì

ἢ ἐν δέμου πυι μέ. Πι ἀ ἰωο να γυιι wà na wá a u tunji cwonji lèḡḡ.

² Lire ná li wuuni mú i, γυιι à yiye pêe, mà li ta lire mpyi a yaa li pyi yyetanhara kyaa γυιι á, bà γυιι si mpyi si lire kapiini pyifoonji yige yiye shwòhòl'e mé.

³ Mii laage kòn'à tòn γυιι na, ḡka mii ḡye γυιι shwòhòl'e Kile Munaani cye kurugo. Nde l'à yaa li pyi ḡge kapimpyiḡi na ke, wuu Kafoonji Yesu Kirisita meḡe na, mii à lire lwó naye funḡ'i mà kwò.

⁴ Lire pyiḡkanni na, mii ná γυιι ká bínn'a tèn, Kafoonji Yesu fànhe cye kurugo,

⁵ urufol'à yaa u le Sitaanniḡi cye e, u u ḡkyaala, bà li si mpyi kapegigii mpyiḡi lage ká wwû u na, ka u u cyi ḡwò yaha tēni ndemu i ke, Kile si u shwò Kafoonji Yesu cannuruge mé.

⁶ Yii na yiye pēre tawage e, γυιι ḡye a cè a ἰωο na: «bwúuruḡi yîrigeγirige yaani nimbileni maha ntèḡ'a farani mbyimpe niḡcwònhòmpē puni yîrige» mà?

⁷ Lire kurugo γυιι kapimpyiḡi yige yiye shwòhòl'e, bwúuruḡi yîrigeγirige yaani l'à lye ke, u na ḡye lire fiige, bà γυιι si mpyi si ntèn fwònrò baa mbyivònmò niḡcwònhòmò fiige mé. Yii li cè na yatòḡe Yahutu-ubii mpyi maha bò pi bilereḡkwoḡi kataanni i ke, Yesu à bò kuru yatòḡe fiige, maa wuu kapegigii yàfa wuu na. Lire e wuu ḡye nume mu à ἰωο mbyivònmò niḡcwònhòmò, bwúuruḡi yîrigeγirige yaani ḡye a le mpemu i mé.

⁸ Lire kurugo bwúuruḡi u à yaa ná yîrigeγirige yaani niḡjyeeni i ke, wuu àha kataanni pyi ná ur'e mé, uru u ḡye katupwòhòyi ná pege. Bwúuruḡi u à yaa yîrigeγirige yaani baa ke, wuu wuu kataanni pyi ná ur'e, uru u ḡye zòvyinre ná sèejwuuni.

⁹ Leterenji mii à fyânda a kan yii á ke, ur'e mii mpyi a yi jwo yii á na yii àha jacwoobii pyi yii kapyinεε mε.

¹⁰ Nka mii nyε a jwo yii á na mp̄ii pi nyε pi nyε Kile kuni i ná yii e mε, ná pi na jacwɔ̄re pyi, lire nyε mε na nàɲwɔ̄hɔ̄re pyi, lire nyε mε na nàɲkaage pyi, lire nyε mε na kacyanhigii sunni ke, na yii àha pire pyi yii kapyinεε mà dε! Lire baare e li sí n-pyi kee yii sí n-fworo diɲyɛɲi i dε!

¹¹ Pu kajwuuni ɲùɲke ku mpyi ɲke: shin maha shin u à uye pyi na uru na nyε Kile kuni i, maa ɲkwôro na jacwɔ̄re pyi, lire nyε mε na nàɲwɔ̄hɔ̄re pyi, lire nyε mε na kacyanhigii sunni, lire nyε mε na jwumpimpe yu, lire nyε mε mà uye yaha sinm-byaani kanni laage e, lire nyε mε na nàɲkaage pyi ke, yii àha cyire karigii pyifeebii pyi yii kapyinεε mε, yii bá kà ɲεε pi a lyî ná yii e mε.

¹²⁻¹³ Yii li cè, mp̄ii pi nyε pi nyε Kile kuni i mε, mii kuro nyε pire wogigil'e mε, Kile u sí pire wogigii cwɔ̄nre. Nka yii ná mp̄ii pi nyε wwoɲεε Kile kuni i ke, yii pi à yaa yii a pire karigii cwɔ̄nre. Y'à séme na: «Yii kapimpyinji kâr'a yige yiye shwɔ̄hɔ̄l'e*.»

6

Dánafeebii nyε a yaa pi a piye yiri fânhe e mε

¹ Yii Kile wuubii kurunke e, kyaa ká jyè wà ná u cɔ̄mpworonji wà shwɔ̄hɔ̄l'e, ɲaha na urufoo maha u cɔ̄mpworonji yyere fânhe e yukyaabii Kilecem-baabii yyére, mà li ta yii Kile wuubii pi à yaa yii a yii karigii cwɔ̄nre yε?

* **5:12-13** Duterənɔ̄mu 17.7; 19.19; 21.21; 22.21,24; 24.7

² Mpii pi nyε pi nyε Kile kuni i ná yii e mε, yii nyε a cè a jwo na yii Kile wuubii pi sí n-pa pire u karigii cwóonrɔ mà? Nyε ná yii sí pi sí n-pa pire u karigii cwóonrɔ, naha na yii nyε na yii ná yiye shwóhɔŋi kapyεεre cwóonre mà yε?

³ Yii nyε a li cè na ali wuu sí n-pa raa mèlekεebii nùŋɔ karigii cwóonre mà? Ná wuu sí n-pa raa pire nùŋɔ wogigii cwóonre, tá jwumɔ saha na nyε yii á, yii ná yiye shwóhɔŋi wogigii ncwóonrɔŋi na?

⁴ Kyaa sí ká jyè yii wà ná u shinjεε shwóhɔl'e, mpíi pi nyε pi nyε na sɔnŋi dánafeebii sɔnŋɔŋkanni na mε, naha kurugo yii maha ŋkàr'a sà lire cwóonrɔ pire yyére yε?

⁵ Puru kajwuuni li nyε yii i li cè na silege ku nyε ku ki yii á. Safe, yákilifoo nyε yii e, ŋgemu u sí n-jà kyaa cwóonrɔ yii wà ná u cìmpworonŋi wà shwóhɔl'e mà kε?

⁶ Tá kacennε li nyε li li, cìmpyiibii pi à piye yiri fànhafeebii yyére, mpiimu bá pi nyε pi nyε a dá Yesu na mε?

⁷ Mbèmbaanŋi u pyi yii shwóhɔl'e, fo ku sà nɔ yii à yiye yiri fànhe e, lire kann'à yii kacεgεε kwò. Naha na wà ká yii mùmpenmε kyaa pyi, yii nyε na jìn'a li kwú yiye e mà yε? Naha na wà ká yii nàŋwóhɔrɔ, yii maha lire kwú yiye e mà yε?

⁸ Yii nyε na lire pyi mo! Marii pi sanmpii mùmpenmε karigii pyi, maa pi nàŋwóhɔre, yii sí na nyε cìmpyii mà tàanna ná Kile kuni i.

⁹ Mpii pi nyε na kapegigii pyi ke, yii nyε a cè a jwo na pire nàzhan à fworɔ Kile Saanre e mà? Yii àha raa yiye nɔwɔ fáannŋi mà dε! L'à pyi jacwoo yo, l'à pyi kacyzunmii yo, l'à pyi mpii pi nyε pi nyε a kúu pi fúrupyjεebii na mà yo, nàmbaabii pi maha

wwùu ná piye e nò ná ceewe wwoŋkanni na ke, l'à pyi pire yo,

¹⁰l'à pyi nàŋkaabii yo, l'à pyi nàŋwəhəre pyifeebii yo, mp̄ii pi à piye yaha sinmbyaani kanni laage e ke, l'à pyi pire yo, l'à pyi jwumpimpe jwufeebii yo, mp̄ii pi maha sùpyire yaayi cyáan na shuu pi na ke, l'à pyi pire yo, yii li cè na pire wà tufiige nàzhan jye Kile Saanre e mε.

¹¹Mà li ta yii p̄ii mpyi na cyire karigii pyi. Nka wuu Kileni Munaani cye kurugo, yii à jyé a f̄iniŋe, maa yii yaha yiye kanni na, mà pyi Kile wuu, maa yii pyi yii à tí Kile yyahe taan Kafoonji Yesu Kirisita mεge na.

Wuu cyeer'à dá Kafoonji Yesu jyii wuuni mpyiŋi mεε na

¹²Yii à jwo na karigii puni mpyiŋi kun'à kan yii á, ŋka mii sí yi jwo yii á, tòn jye karigii puni i mε. Mii mú sí n-jà n-jwo na karigii puni mpyiŋi kun'à kan mii á, ŋka mii k̄oni s̄i naye pyi biliwe fiige kani là tufiige e mε.

¹³Yii mú à jwo na yalyire maha shwəhə fuceni mεε na, na fuceni mú à dá yalyire mεε na, na canŋka Kile sí yi mú shuunniŋi shi b̄ò, ŋka mii sí yi jwo yii á, sùpyaŋi cyeeere jye a dá jacwəəre mpyiŋi mεε na mε. T'à dá Kafoonji Yesu jyii wuuni mpyiŋi mεε na, Kafoonji mú u jye ti foo.

¹⁴Kile à Kafoonji j̄è mà yige kwùŋi i. Kile sí n-pa wuu mú j̄è n-yige kwùŋi i ná u sífente e.

¹⁵Yii jye a li cè na yii pi jye Kirisita cyeeere yatanjyi mà? Mà Kirisita yatanjyi lwó a bâra fwòrobacwoŋi wuyi na, lire jye a s̄i kacennε mε.

¹⁶Taha yii bà jye a cè na shinŋi u à wwò ná fwòrobacwo e ke, na urufoo ná fwòrobacwoŋi maha

mpyi shin nin̄kin mε? Y'à séme Kile Jwumpe Semε̄ni i na: «Pi mú shuunnīni sí n-pyi shin nin̄kin*.»

¹⁷ N̄ka yii li cè na shin̄ni u à uye pwᵃ Kafoon̄i na ke, urufoo ná Kafoon̄i maha mpyi s̄n̄n̄ᵃᵃ nin̄kin.

¹⁸ Lire kurugo yii àha z̄i n̄εε jacwᵃᵃre mpyīni i mε. Kapegigi san̄kii puni s̄ᵃpyan̄i maha mpyi ke, cyire n̄ye na jyè u cyeere e mε. N̄ka shin̄ni u n̄ye na jacwᵃᵃre pyi ke, urufoo maha u cyeere yake lwᵃ.

¹⁹ Yii n̄ye a li cè na yii shin maha shin cyeere ti n̄ye Kilēnaarebage, Kile Munaani à tèen kuru n̄kemu i mà? Kile à u Munaani pyi l'à tèen yii e, lire e yii n̄ye yiye wuu mε.

²⁰ Naha kurugo ye Kile à yii n̄ᵃᵃ wwᵃ ná longare e. Lire kurugo yii a Kile p̄ere ná yii cyeere yatan̄yi puni i.

7

Fúrun̄i karigii c̄ᵃnkanni

¹ Letε̄ε̄nī yii mpyi a t̄ᵃugo mii á ke, u n̄wᵃshwᵃᵃre ti n̄ye nte. Yii à jwo na kacenni li n̄ye li li, n̄ᵃni u kwᵃro ceewe baa.

² Yire na n̄ye s̄èe, n̄ka jacwᵃᵃre mpyīni yyaha na, n̄ambaabii pun'à yaa pi cyee l̄è̄n̄e, cyeebii puni mú à yaa pi pyi n̄ambay'e.

³ N̄ᵃni n̄ye a yaa u tasinnage kwᵃn̄ u cwᵃni na mε. Ceen̄i mú n̄ye a yaa u tasinnage kwᵃn̄ u poon̄i na mε.

⁴ Naha kurugo ye ceen̄i n̄ye uye wu mε, n̄ᵃni u n̄ye u foon̄i. N̄ᵃni mú n̄ye uye wu mε, ceen̄i u n̄ye u foon̄i.

* **6:16** Zhenezi 2:24

⁵ Nòñi ná u cwonji nyε a yaa pi a tasinnage kwùun piye na με, fo pi mú shuunni ká bê li na si tère yaha piye na Kileḡarege μεε na. Nka lire tèni ká ntòro, pi à yaa pi núru piy'á, bà Sitaanninji si mpyi u àha njà pi sòn ηgà jacwòore na με.

⁶ Mii à puru jwo si ntège yii yeε, fànha bà mii nyε na nyáan yii na με.

⁷ Mu aha li yaha mii na, sùpyire puni mpyi a yaa pi kwôro mii fiige. Nka shin maha shin ná u Kile màkanga ku nyε, Kile maha kani là pyipyi fànha kan wà á, maa labεε pyipyi fànha kan waber'á.

⁸ Lenkwunambaabii* ná lenkwucyeebii pi ke, mii sí yi jwo pir'á na pi aha jà a kwôro amuni mii fiige, lir'à jwò.

⁹ Nka pi aha li nya na pi sè n-jà cù piye na με, pi fúru pyi†, lir'à pwóro tasinnage kani li tatεenge fò pi na.

¹⁰ Mpii pi à fúru pyi ke, mii sí yi jwo pir'á, mii yabilinji jwòmuguro bà με, Kafoonji Yesu jwòmuguro ti, na fúrucwo nyε a yaa u nàmbaga fworο με.

¹¹ Nka là ká mpa ná l'e u à nàmbaga fworο, u nyε a yaa u kabεε jyè με, u à yaa u kwôro amuni, lire nyε με nòñi jun'i u à fworο ke, u núr'a sà uye kan u á. Nòñi mú sí nyε a yaa u u cwonji nàmbage kwò με.

¹² Nje mii sí n-jwo mà yyaha tí ná pi sanmpil'e ke, Kafoonji i bà yir'à fworο με, mii yabilinji jwòmuguro ti nyε tire. L'aha nta ceewe na nyε dánafoonji wà á, ηgemu u nyε u nyε Kile kuni i με, ka

* **7:8** Pii maha jwo: «Mpii pi nyε pi sàha a fúru pyi με, pire». † **7:9** Kòrenti shiinbii yyéε, wà à fànha pyi lenkwucyeebii na με. U poonji kwunkwooni kàntugo, cyage k'à táan u á ke, u mpyi maha sà nàmbage leni wani.

ceenji si jɛn'a tɛɛn urufol'á nàmbage e, urufoo nyɛ a yaa u u nàmbage kwò mɛ.

¹³ L'aha nta mú na nò na nyɛ dánafeɛncwoŋi wà á, ŋgemu u nyɛ u nyɛ Kile kuni i mɛ, nòŋi ká jɛn'a u màra, u nyɛ a yaa u nàmbaga fworò mɛ.

¹⁴ Naha kurugo yɛ ceenji kurugo, Kile maha jwó le nòŋ'á mà li ta nòŋi nyɛ Kile kuni i mɛ. Amuni li mú nyɛ, nòŋi kurugo, Kile maha jwó le ceen'á mà li ta ceenji nyɛ Kile kuni i mɛ. Lire baare e pi pylibii mpyi na si n-fɛniŋɛ Kile yyahe taan mɛ, mà li ta Kile à jwó le pi á.

¹⁵ Nka ŋge u nyɛ u nyɛ Kile kuni i mɛ, uru ká ndàhanji cya, mu u nyɛ dánafoonji ke, ma hà u sige mɛ. Li saha si n-pyi fànha mu ná uru u kwòro yiye juŋ'i mɛ. Nka mu à yaa mu u maye waha yii i bê. Naha kurugo yɛ Kile à wuu yyere bà wuu si mpyi si ntɛɛn yyeŋiŋke e mɛ.

¹⁶ Mu u nyɛ Kile kuni i maa mpyi fúrucwoŋi ke, shwòhòl'e mu sí n-jà n-pa ma poonji lèŋɛ Kile kuni i. Mu u nyɛ Kile kuni i maa mpyi cipoonji ke, shwòhòl'e mu sí n-jà n-pa ma cwoŋi lèŋɛ Kile kuni i.

¹⁷ Nka nde Kafoonji Yesu à pyi shin maha shin á, ka Kile si urufoo yyere mà pyi uye wu mà u ta pyiŋkanni ndemu na ke, urufol'á yaa u kwòro amuni. Yire ninuyi mii nyɛ na yu dánafeebii kuruyi pun'á.

¹⁸ L'aha nta Kile à ŋgemu yyere mà u ta u à kwòn a kwò ke, urufoo u kwòro amuni. Li sí ká nta Kile à ŋgemu yyere mà u ta kwònmbaa ke, urufoo kà núru uye kan pi kwòn mɛ‡.

‡ **7:18** Lire tɛni i Yahutuubii kanni pi mpyi na ŋkwùun. Supyishiŋi sanŋi mpyi na ŋkwùun mɛ.

19 Wà à kwòn yo, wà nyε kwònmbaa yo, lire là nyε na wíi mε. Nde li nyε na wíi ke, lire li nyε na Kile Saliyaŋi kurigii jaare.

20 Kile à shin maha shin yyere mà u ta pyiŋkanni ndemu na ke, urufol'à yaa u kwôro amuni.

21 L'aha nta Kile yin'à nò mu na mà mu ta bilere e, ma hà lire tègε maye funŋɔ pɛn mε. Nka mu aha pyiŋkanna ta si njà vworò t'e, lire pyi.

22 Naha kurugo yε Kafoonji ká ngemu yyere mà u ta bilere e ke, urufoo maha fworò bilere e Kafoonji cye kurugo. Amuni li mú nyε, Kafoonji ká ngemu yyere mà urufoo ta u nyε bilere e mε, urufoo maha mpyi Kirisita biliwe.

23 Kile à yii ñùŋɔ wwû ná loŋgare e, lire e yii àha núru jεε sùpyire t'a yii kêenŋi ná pi sònŋɔŋkanni i mε.

24 Mii cìnmpyiibii, Kile à yii shin maha shin yyere mà u ta pyiŋkanni ndemu na ke, urufol'à yaa u kwôro lire pyiŋkanni na Kile yyahe taan.

Mpii pi nyε pi nyε a fúru pyi mε

25 Nyε nàmbaabii ná cyeebii pi nyε pi sàha fúru pyi mε, nde li nyε pire u kàmpanŋke ke, mii nyε a Kafoonji Yesu ñwòmuguro ta mà yyaha tíi ná pire e mε. Nka mii yabilinji sí na tanyage jwo, yii mú s'a yaa yii dá mii jwumpe na, ñaha na yε Kile à ñùjaara ta mii na, maa mii pyi dánasupya.

26 Mà tàanna ná numε tìinji yyefuge karigil'e, mii tanyage ku nyε ŋke: pi shin maha shin à yaa u kwôro bà u nyε mε.

27 Ngemu u nyε ná ceewe e ke, urufoo kà u nàmbage kwò mε. Ngemu u nyε ceewe baa ke, urufoo u kwôro ceewe baa.

28 Nka lire ná li wuuni mú i, nòŋi ngemu ká uye nya u sí n-jà ceewe lèŋe ke, lire nye kapii me. Pùcwonji ngemu ká li nya na uru sí nàmbaga jyè ke, lire nye kapii me. Nka kyaage ku sí n-pa fúrupyiibii ta ke, mii la nye yii i shwò kuru na.

29 Nye mii cìmpyiibii, nje mii sí n-jwo yii á ke, yire yi nye nje, diɲyeɲi tèekwoon'à byanhara, lire e mà lwó nume na, fúru na nye mpiimu shwòhòl'e ke, pi fànha le pi raa báare Kile á, fúruɲi nye a yaa u pi sige Kile báaraɲi na me.

30 Mpii pi nye na myahigii súu ke, pi fànha le pi raa báare Kile á, meesuuni nye a yaa li pi sige Kile báaraɲi na me. Mpii pi nye funntange e ke, pi fànha le pi raa báare Kile á, funntange nye a yaa ku pi sige Kile báaraɲi na me. Mpii pi nye na zhwonji pyi ke, pi fànha le pi raa báare Kile á, zhwonji nye a yaa u pi sige Kile báaraɲi na me.

31 Mpii pi nye na là taa nge diɲyeɲi i ke, pi fànha le pi raa báare Kile á, nge diɲyeɲi làntaɲi nye a yaa u pi sige Kile báaraɲi na me. Naha kurugo ye diɲyeɲi sí n-pa n-kwò.

32 Mii la nye yii i mpyi funmpɛɛnre e me. Nòŋi u nye ceewe baa ke, uru maha jà a uye pwò Kafoonji báaraɲi na bà u kyaa si mpyi si ntáan Kafoonji á me.

33 Nòŋi sí u à ceewe lèŋe ke, fúruɲi karigii maha uru yyaha ɲí, u maha li kòre si ntáan u cwon'á.

34 Nye lire pyiɲkanni na, u yákiɲi maha ntáa u cwonji kàmpañke ná Kile kàmpañke shwòhòl'e. Amuni li mú nye, Kafoonji báaraɲi maha ceɛɲi nò baa wuɲi ná pùceebilini yyaha ɲí. Pi maha u pyi bà pi si mpyi si piye puni kan Kafoonji á me. Nka ceɛɲi u nye nàmbag'e ke, nàmbage karigii maha uru

yyaha jî. U maha li kòre si ntáan u pooŋ'á.

³⁵ Mii jye na mpe yu si yii kárama njaha kani là na mà de! Yii nàfannji kurugo mii jye na pu yu. Kuni i yii nàfannji jye ke, lire mii la jye yii lwó, yii i yiye puni kan Kafoonji báaraŋi mεε na.

³⁶ Jye wà ha nta u à cyé u tàcwoŋi lwógò, ka li i mpa ntíge urufoo funŋ'i na ur'à u yake lwó, u ndèŋeŋi lage ká nta k'à tatεεnge fô urufoo na, u u lèŋe, lire jye kapii mε.

³⁷ Nka cilenɛmbaani fànha ká mpyi ku jye a cyán tànŋi na mε, fo u à li lwó uye funŋ'i na uru sì ceewe lèŋe mε, u aha jà a cû uye na, maa li lwó uye funŋ'i na uru sì nò u tàcwoŋi na mε, lir'à jwò.

³⁸ Lire e tànŋi ŋgemu ká u tàcwoŋi lwó ke, lir'à jwò, nka ŋgemu ká u tàcwoŋi yaha lwómbaa ke, lir'à jwò sèl'e.

³⁹ Nwɔnyega ninŋkin na, ceewe maha ceewe poo u jye shì na ke, nàmbage maha u pwò u pooŋi na. Nka nòŋi ká mpyi u saha jye shì na mε, cyage k'à ceenji táan ke, u sí n-jà n-sà nàmbage kabere jye wani, li tεgeni li jye, nòŋ'á u sí n-shà ku jye ke, uru u pyi dánafoo.

⁴⁰ Nka mii na sòŋŋi na li sí n-pwóro uru ceen'á u kwôro lenkwucwógore e. Mii à tèn ná l'e na mpe jwump'à bê Kile Munaani jyii wuuni na.

8

Poli à jwo yasunyi kyaare kyaa na

¹ Nde li jye yasunyi kyaare kàmpañke ke, bà yii à yi jwo na wuu mú pun'à kyaa cè mε, yire na jye sèe. Nka mà li yaha maye funŋ'i na mu à kyaa cè, lire maha sùpyañi pyi u à uye pèe. Mà li

ta ntàannamagare maha pi sanmpii tèγγe sèl'e pi i si yyaha na Kile kuni i.

² Wà ha nta u u sôn̄ni na ur'à kyaa cè, urufoo u li cè na yaaga saha a urufoo fô.

³ N̄ka ñgemu u à sùpyire sannte kyaa táan uy'á ke, urufoo maha mpyi Kile cevoo*.

⁴ Yibige yii à pyi na: «wuu sí n-jà raa yasun̄nyi kyaare kyàa laa, wuu sí n-jà raa ti kyàa mε†?» ke, mii sí yii ñwɔ shwɔ numε. Wuu à li cè na sùpyire maha sôn̄ni na yasun̄nyi yi ñyε pire u kileebii mà li ta yire yasun̄nyi ñyε Kile mε, Kile na ñyε ñin̄kin.

⁵ Li mée ká nta sùpyire na ñ̄nyin̄i yaayi yà ná ñ̄n̄ke wuyi yà sôn̄ni kileebii p̄i, maa sôn̄ni na kafeebil'à ñyaha pir'á,

⁶ wuu k̄n'á, Kile na ñyε ñin̄kin, uru u ñyε wuu Tun̄i, maa mpyi yaayi puni Davoon̄i, uru mεε na wuu ñyε sh̄i na. Kafoo ñin̄kin mú sí u ñyε, uru u ñyε Yesu Kirisita. Uru cye kurugo, Kile à yaayi puni dá maa sh̄in̄i kan wuu á mú.

⁷ N̄ka dánafeebii puni ñyε a uru sèen̄i cè mε. P̄i na ñyε pi e, zun̄ni mpyi a tateεngε wwû pi e, ali ñin̄jaa pi aha ntòr'a yasun̄ño kyara kyà, pi maha sôn̄ni na pire saha na zun̄ni pyi. Pi ñyε a sèen̄i cè sèl'e mε,

* **8:3** P̄i maha jwo: «N̄ka ñgemu u à Kile kyaa táan uy'á ke, Kile maha urufoo cè.» † **8:4** Mpii pi maha zun̄ni pyi ke, pi aha yatɔɔgɔ tég'a zun̄ pyi, ku kyaare ntemu ká ñkwôro ke, pi maha tire pére caange na. Dánafeebii mpyi maha sôn̄ni na pire ká tire kyaare tà kyà, tá li sí n-pyi mu à jwo pire na ñyε kuru yasun̄n̄ke wwoñeεge e mε? Sùpyire t'à karii yyaha cè sèl'e Kile kuni i ke, pire maha ñcè na tapege ñyε tire kyaare sh̄in̄i ñkyàn̄i i mε. N̄ka mpii pi ñyε pi sàha m̄o Kile kuni i si karii yyaha cè sèl'e l'e mε, mu aha tire kyaare kyà pire wà ñyii na, lire maha jà a urufoo yákilin̄i kànha. Yii Ɔromu shiinbii 14 wíi mú.

lire e pi maha sônñi na yasunñyi kyaare maha pire ná Kile shwàhòñi kèège.

⁸ Li ñye mu à jwo yalyige ku maha wuu kyaa táan Kile á mà dε! Wuu à lyî yo, lire sì yafyin bâra wuu ná Kile shwàhòñi na mε. Wuu ñye a lyî mà yo, lire sì yafyin yige wuu ná Kile shwàhòñi i mε.

⁹ Ti ñjyîñi ná ti ñjyîmbaanji i, nde l'à táan yii á ke, yii sí n-jà lire pyi. Nka yii a yiye kàanmucaa, mpïi pi ñye pi sàha ñkwò a Kile kuni karigii yyaha cè sèl'e mε, bà li si mpyi yii àha mpyi kañuñò si pire wurugo mε.

¹⁰ Mu u ñye na maye sônñi na mu à kyaa cè ke, mpïi pi ñye pi ñye a sèenji cè sèl'e mε, uru wà ká mu ñya mu à téen yasunñke kà tasunñ'i na lyî, tá lire sì màban lènε urufol'e yasunñyi kyaare ñkyàñi na mε?

¹¹ Lire ká mpyi, uru cìmpworoñi kurugo Kirisita à kwû mú ke, tá mu u ñcèñi shiñi sì n-pyi kañuñò si uru wuuni pyi li kèège mε?

¹² Mu aha lire pyi, mu maha uru cìmpworoñi yakε lwó, ñaha na ye kani u ñye na sônñi kapyim-baala ke, li maha mpyi kee mu à u sòn a wà lire na. Lire mpyiñi tooy'e, Kirisita na mu maha lire kapiini pyi.

¹³ Lire kurugo kampyi yalyige kà ku sí n-pyi kañuñò mii i na cìmpworoñi wà yaha u kapii pyi, mii sí raa kuru yalyige fún, bà li si mpyi mii àha ñkwò na cìmpworoñi ñuñò kyán mε.

9

Yesu túnntunmpii tayyérege

¹ Taha yii na sônñi na mii sì n-jà raa na ñyii karigii pyi mε? Taha Yesu túnntunñò bà u ñye mii

mε? Taha yii na sônñi na mii nyε a wuu Kafoonji Yesu nya mε? Báarañi mii à pyi Kafoonji á ke, taha yii bà pi nyε uru yasεεre mε?

² Nyε sùpyire sannte mée ká a sônñi na mii nyε Yesu túnntunñɔ mε, yii kɔn'à yaa yii li cè na mii na nyε Yesu túnntunñɔ. Naha kurugo yε Kafoonji Yesu túnnture mii à pyi yii á, ka yii i jyè u wwoñεεge e ke, lire l'à li cyéε nàkaana baa na mii na nyε u túnntunñɔ.

³ Mpii pi nyε na mii nùñke tare na mii nyε Yesu túnntunñɔ mε, nde mii maha ntég'a jwumpe cyán pire na ke, lire li nyε nde:

⁴ tá mii nyε a yaa mii a lyí s'a byii Yesu túnnture báarañi i mε?

⁵ Taha yii bà na sônñi na mii mú sí n-jà dánafoonji wà lèñε n-pyi na cwo, mii ná uru s'a ñaare na báarañi tooy'e, bà Yesu túnntunmpii sanmpii ná Kafoonji cinmpyiibii ná Pyeri à li pyi mε?

⁶ Taha yii na sônñi na mii ná Barinabasi kanni u à yaa wuu a báarañi pyi wuu raa wuye ñwɔ caa la?

⁷ Jofoo yii à têt'a nya u à kàre sòrolashigire e, maa yyéε ná uye e sàra baa yε? Lire nyε mε, cikɔge foonji ñgire u nyε u nyε na u cire yasεεre lyí mà yε? Lire nyε mε, jofoo u maha ñiiyε nâha, u àha ñkwò nùjirimpe pà lyí mà yε?

⁸ Yyecyeente mii à pyi ke, sùpyire kanni bà pi nyε na sônñi amuni mε, yire y'à séme Kile Jwumpe Semεñi i mú.

⁹ Kile túnntunñiMusa à jwo Kile Jwumpe Semεñi i na: «Mu aha a sùmañi bwùun ná ñiiyi i, si u pyàñi

wwû, ma hà yi ñwɔyi pwɔ mɛ*.» Yii na sônñi na puru jwump'à li cyêe na Kile na sônñi nìiyi kanni na la?

¹⁰ Wuu pi ñye Kile báarapyiibii ke, tá wuu kurugo bà u à yi séme mɛ? Sèenji na, wuu kurugo u à yi séme, ñaha na ye shinñi u ñye na faañi pyi ke, u maha u pyi ná làntañi funñke e. Nge u maha sùmanji bwùun si u pyàñi wwû ke, u maha u bwùun ná làntañi funñke e mú.

¹¹ Wuu à Kile jwumpe jwo yii á ke, l'à pyi mu à jwo nùgunɔ wuu à pyi. Ñye numɛ tá wuu aha yii cyeyaayi yà ta mà tég'a wuye tège, lir'à para be?

¹² Ná pìi sí na yii cyeyaayi yà taa na mpyi pi ñeempe, tá wuu wuuni bà l'à lye mɛ?

Ñka wuu ñye a tige lire kurugo mɛ. Wuu à karigii puni kwú wuye e, bà li si mpyi Jwumpe Nintanmpe pu ñye na Kirisita kyaa yu ke, wuu àha mpyi kañunɔ si puru yyaha yyére zhèñi fyìnni mɛ.

¹³ Yii à li cè cècè na mpìi pi ñye na báarañi pyi Kile ñaarebage e ke, na wani pire ñwɔcyɛere maha fwore. Mpìi pi ñye na sárayi wwû wani sárayi tawwuge na ke, pire nàzhan maha mpyi yire sárayi yaayi i.

¹⁴ Amuni li mú ñye, mpìi pi ñye na Jwumpe Nintanmpe yu ke, Kafoonji à jwo na pire u ñwɔcyɛere t'a fwore uru báarañi i.

¹⁵ Ñka lire ná li wuuni mú i, mii à Jwumpe Nintanmpe jwo yii á, mii ñye a yafyin cya yii á mɛ. Mii mú sí ñye a mpe séme si yaaga cya yii á mɛ, ñaha na ye mii à Jwumpe Nintanmpe jwo yii á mana ke,

* **9:9** Duterenomu 25.4 Lire tenni i Yahutuubii tenni i, nìiyi pi mpyi maha ntég'a sùmanji fwòonɔ maa u pyàñi wwû.

lir'à mii nùŋke yîrige. Mii à na kwùŋi funŋo lwó mà tòro mii u pòon tire nùŋjirire e.

¹⁶ Jwumpe Nintanmpe njwuŋi nyε mii á yàmpeene kyaa mε, naha na ye kyaa li ndemu mpyiŋi fànha ku nyε mii juŋ'i ke, lire kurugo, ná mii nyε na pu yu mε, mii pòon u nyε lire e.

¹⁷ Kampyi mii mpyi a li lwó naye e s'a Jwumpe Nintanmpe yu sùpyir'á, mii mpyi na sí raa sàra shuu li nùŋo taan, ŋka ná li fànha s'a cyán mii na, pu njwuŋi u nyε mii nàzhan.

¹⁸ Lire e ke mii sàraŋi u nyε naha shi bε? Nùŋjirire mii nyε na ntaa Jwumpe Nintanmpe njwuŋi i sùpyir'á mana, yaaga shwombaa ke, tire ti nyε mii sàraŋi.

¹⁹ Sùpyaŋi wà tufiige sì n-jà fànha cyán mii na, mà lire nùŋke pyi na u na mii sàrali mε. Nka lire ná li wuuni mú i, mii à naye tîrige mu à jwo biliwe sùpyire pun'á, bà shinnyahara si mpyi si dá Yesu na mε.

²⁰ Mii aha mpyi Yahutuubii shwòhòl'e, mii maha naye pyi pi fiige, bà pi si mpyi si dá Yesu na mε. Musa Saliyaŋi fànha nyε mii na mε, ŋka mpìi pi à piye pwò uru Saliyaŋi kurigii ñaaraŋi na sèl'e ke, mii aha mpyi pire shwòhòl'e, mii maha naye pyi pi fiige, bà pi si mpyi si dá Yesu na mε.

²¹ Musa Saliyaŋi fànha nyε mpiimu na mε, mii aha mpyi pire shwòhòl'e, mii maha naye pyi pi fiige, bà pi si mpyi si dá Yesu na mε. Mii maha lire pyi, mà li ta mii na Kile Saliyaŋi kurigii ñaare, naha na ye mii nyε Kirisita Saliyaŋi kuni i.

²² Mpìi pi nyε sùpyire nyε a pi le dá e mε, mii aha mpyi pire shwòhòl'e, mii maha naye pyi pi fiige, bà pi si mpyi si dá Yesu na mε. Mii à naye pyi sùpyire

shinji puni fiige, bà li si mpyi pyinƙannigii puni na, pi pìi si dá Yesu na si shwà mɛ.

²³ Mii na cyire karigii puni pyi, bà Jwumpe Nintanmpe si mpyi s'a sì yyaha na, mii yabilinji sí na nàzhan ta p'e mɛ.

²⁴ Yii à li cè cɛcɛ na mpìi pi maha kajatafɛɛre fì ke, pi maha nyaha tafɛnke e, nka shin ninƙin u maha ti nàfanji ta. Nyɛ yii yiye waha amuni Kile kuni i, bà yii si mpyi si li nàfanji ta mɛ.

²⁵ Mpìi pi maha kajatafɛɛre fì ke, pi maha piye fége pyinƙannigii puni na, maa ncù piye na karigii cyi tapyige e. Nka yaage pire maha nta tire tafɛere e ke, kuru na nyɛ yakwɔgɔ. Wuu sí pi ke, wuu na wuu woore fì yaage nkemu kurugo ke, kuru na nyɛ yakwombaaga.

²⁶ Lire kurugo mii na na tafɛere fì maa yákili yaha ti kafeni na. Mii nyɛ mu à jwo kanƙuruwanji u maha kanƙurubogigii wàa tawage e mɛ.

²⁷ Nka mii na naye kyérege sèl'e, nde l'à táan mii cyeer'á ke, lire bà mii nyɛ na mpyi mà dɛ! Mii na Kile nyii wuuni caa raa mpyi, bà li si mpyi Kile Jwumpe jwuƙwooni kàntugo sùpyir'á, mii àha nkɔ̀wò na tafɛere kuzheeni bwɔ̀nmpoo mɛ.

10

Karigii cyi à nɔ Izirayeli shiinbii na ná cyi na dānafɛebii yerɛge ke, cyire kani

¹ Mii cìnmpyiibii, nde l'à wuu tulyeyi ta mà pi yaha ná Kile túnntunjiMusa e síwage funnke e ke, mii la nyɛ yii i sònnɔ̀ lire na. Pi pun'á naara nahankɛ nɔ̀wòh'i, maa suumpe lwòhe jyiile mú.

² L'à pyi mu à jwo pi à batize kuru ñahanke ná suumpe lwøhe e maa shwø Misira shiinbii na Musa cye kurugo.

³ Yalyire ti mpyi na yîri ñinyiñi na ke, pi puni pi mpyi na tire lyî.

⁴ Lwøhe Kile à kan pi á ke, pi puni pi à kuru bya. Kile mpyi a kafaage kà pyi k'à taha pi fye e, kuru mpyi maha lwøhe kaan pi á. Kirisita u mpyi kuru kafaage*.

⁵ Nka lire ná li wuuni mú i, pi ñinyahanyahara à Kile mumpenmpe pyi. Lire kurugo pi à kwû síwage yyaha kurugo.

⁶ Ncyii karigii cyi à pi ta ke, cyir'à wuu yeεε, bà wuu si mpyi wuu àha ñkwò ñyii yige karigii nimpegigii kurugo pi fiige mε.

⁷ Yii àha ñεε kacyzunni i, bà pi pìi mpyi maha li pyi mε. Y'à séme pi kyaa na Kile Jwumpe Semεñi i: «Sùpyir'à tēn maa lyî maa bya, lire kàntugo maa yîri na bâhare pi kacyiinni taan†.»

⁸ Wuu àha wuye yaha jacwøare laage e bà pi pìl'à li pyi, ka Kile si shiin kampwøhii benjaaga ná taanre (23.000) bò pi e canña ñiñkin mε.

⁹ Wuu àha raa Kafoonji ñwø cwôre, bà pi pìl'à li pyi, ka wwòobii si pire nò a bò mε.

¹⁰ Yii àha raa Kile ñuñke tahare bà pi pìl'à li pyi mε. Nyε mpii pi à lire pyi ke, Kile mèlekεñi u maha kakyaare pyi ke, ka Kile si uru yaha u à pa pire bò.

* **10:4** Yahutuubii cyelentiibii kàlanj funñke e, pi mpyi a jwo na kafaage e lwøhe mpyi maha fwore ke, na kuru ku mpyi a taha Izirayeli shiinbii fye e síwage funñke e. Nomburu 20.8-11 na yu kuru kafaage kyaa na. † **10:7** Ekizodi 32.6

11 Cyire karigil'à nò pi na, maa mpyi yyecyeene wuu á. Wuu mpíi pi nye diɲyeɲi tèekwooni byanhampe e ke, cyi á sémé si wuu yeɛ bà wuu si mpyi s'a wuye kàanmucaa mɛ.

12 Lire kurugo shinɲi u nye na sônɲi na ur'à fànha ta Kile kuni i ke, urufoo u a uye kàanmucaa, u àha ɲkwò ɲcwo mɛ.

13 Pyiɲkanni na Sitaanniɲi nye na yii sònɲi na wàa kapegigii na ke, amuni u nye na li pyi sùpyire sannte na. Ɗka Kile na nye ɲwəmɛɛ niɲkinfoo, u sì ɲɛ Sitaanniɲi u yii tɛgɛɛ ta fo si ntòro yii pèɛge taan mɛ. Kawaa mée ká yii ta, Kile sí fànha kan yii á, bà yii si mpyi si li kwú yiye e fo si sà nò li tɛgeni na mɛ.

14 Lire kurugo mii ntàannamacinmpyiibii, yii láha kacyzunni na feefee.

15 Yii na nye yákilifee. Kampyi sèe mii à jwo, yii à yaa yii li cè.

16 Wuu aha a Kafooɲi ɲjyìɲi lyî, wuu maha fwù kan Kile á yabyɛɛere ntemu kurugo maa ti bya ke, tá tire maha li cyêe na wuu ná Kirisita na nye wwoɲɛɛ u sìshange cye kurugo mɛ? Bwúuruɲi wuu maha ɲkwòn ɲkwòn a táa wuye na ke, tá uru maha li cyêe na wuu ná Kirisita na nye wwoɲɛɛ u cyeere cye kurugo mɛ?

17 Bwúuru niɲkin u nye, uru u nye Yesu cyeere. Wuu mée nye wuu à ɲyaha ke, wuu mú pun'à wà wuye na mà pyi cyere niɲkin. Naha kurugo ye wuu mú pun'à wà ta uru bwúuruɲi niɲkinɲi i‡.

18 Amuni li mú nye Yahutuubii pi maha sárayi kyaare kyàa ke, Kileni á tire kyaar'à pyi sáraga ke,

‡ 10:17 Ɗke cyage na yu Kirisita wwoɲɛɛge kyaa na.

pi ná uru Kilenji maha mpyi wwoηεε.

¹⁹ Yii na sônñi na jwumpe mii à jwo amε ke, na pur'à li cyêe na kacyiinni na ηye yaaga la? Lire ηye mε, li maha sun ná kyaare ntemu i ke, na tire na ηye ná tayyérege e la? Yire bà mε!

²⁰ Mpe mii la ηye si jwo ke, puru pu ηye: sùpyire ti ηye na kacyanhigii sunni ke, Kilenji sêe wuñi bà pi ηye na mpêre mε. Jínabii pi maha sunni. Mii la sí ηye yii ná jínabii pi pyi wwoηεε mε.

²¹ Yii sì n-jà raa byii Kafoonji fùñηcwokwuuni i, s'a byii jínabii wuuni i mε. Yii sì n-jà raa Kafoonji njyìnji lyí s'a jínabii wuñi lyí mε.

²² Taha yii la ηye si Kafoonji lùuni yîrige la? Yii na sônñi na yii aha lire pyi, ku ηwøge sí n-táan yii na la?

Kacyinzunkyaare ηkyañi ná ti ηkyambaanji kani

²³ Yii pìl'à jwo na karigii puni kun'à kan yii á, ηka tòn ηye karigii puni mpyiñi i mε. Karigii puni kun'à kan yii á, ηka karigii puni sì n-jà sùpyire sannte tège pi a sì yyaha na Kile kuni i mε.

²⁴ Yii wà ηye a yaa u a u yabiliñi kanni tònñi caa mε, shin maha shin à yaa u a pi sanmpii tònñi caa.

²⁵ Kyara maha kyara ti ηye na mpérεli caange na ke, yii aha ti ta, yii ti kyà yibige baa.

²⁶ Naha kurugo ye y'à séme Kile Jwumpe Semεñi i na: «Nìñke ná ku nùññ yaayi puni ηye Kafoonji wuyoŒ.»

²⁷ Shinñi u ηye u ηye Kile kuni i mε, uru wà ká yii yyere yii sà lyí uru yyére, ka yii i ηεε maa ηkàre, u aha yalyige maha yalyige kan yii á ke, yii ku lyí, yibige baa.

²⁸ Nka u aha jwo yii á na: «ŋke yatooḡ'à bò kacyiin na» u jwumpe kurugo, yii àha tire kyaare kyà mε, bà urufoo yákiliṅi si mpyi u àha ṅkwò ṅgùrugo mε.

²⁹⁻³⁰ Ti ṅkyàṅi sì yaaga kèεge yii á mε. Nka urufol'á, li sí n-jà yaaga kèεge, ṅaha na yε u sí n-jà raa sônṅi na yii na ṅyε kacyzunmii.

Lire nde baare e, mii sì n-cyé yalyige kà tufiige na sùpyire yyaha fyagare na mε. Yalyige kurugo, mii à fwù kan Kile á maa ku lyí ke, ṅaha na sùpyaṅi wabεε sí mii cèεge kuru ṅjyì na yε?

³¹ Mii sí yi jwo yii á, ṅwɔṅyεga ṅiṅkin na, l'à pyi ṅjyì yo, l'à pyi yabyara yo, l'à pyi yii kapyii yo, cyire karigii pun'à yaa cyi pèenε taha Kile mεge na.

³² L'à pyi Yahutuu yo, l'à pyi Girekii yo, l'à pyi dánafee yo, yii àha sùpyaṅi wà tufiige mùmpenmε pyi mε.

³³ Yii na pyiṅkanni lwó. Mii à naye waha, bà mii kyaa si mpyi si ntáan sùpyire pun'à karigii puni i mε. Mii ṅyε na ṅkòre naye kurugo mε, ṅka pi sanmpii kurugo mii ṅyε na ṅkòre, bà shinṅyahara si mpyi si dá Yesu na, si shwɔ mε.

11

¹ Yii a mii pyimpe taanni, bà mii yabiliṅi ṅyε na Kirisita pyimpe taanni mε.

Kileṅarege tapyiyi i, ceεṅ'à yaa u u ṅùṅke tò

² Mii à yii kèe, ṅaha na yε yii à yákili yaha mii na karigii puni i, yεεyi mii à kan yii á ke, marii yire kurigii ṅaare.

³ Lire ná li wuuni mú i, mii la nyε yii i li cè, bà Kirisita nyε nàmbaabii puni jùŋke, Kile sí nyε Kirisita jùŋke mε, amuni nòŋi mú nyε ceenji jùŋke*.

⁴ Nyε mà tàanna ná lire e, nò ká a Kile jáare, lire nyε mε na Kile túnnture tà yu dánafeebil'á mà jùntoŋɔ ta u jùŋke na, urufoo maha u jùŋke† faha.

⁵ Ceewe mú ká a Kile jáare, lire nyε mε na Kile túnnture tà yu dánafeebil'á, mà li ta u nyε a u jùŋke tò mε, u maha u jùŋke‡ faha, li maha mpyi mu à jwo ceenji u à u jùŋke§ kúlu ke.

⁶ Ceenji ŋgemu ká mpyi u nyε na u jùŋke tùni Kileŋarege tɛni i mε, u ku kúlu ke! Kampyi ceenji jùŋjoore ŋkwòŋŋi, lire nyε mε u jùŋke ŋkùluŋi na nyε silege kyaa, lire e ke, u a ku tùni.

⁷ Nòŋi kòni nyε a yaa u a jùntoŋɔ tùni Kileŋarege tɛni i mε, jaha na ye nòŋi u nyε Kile malwɔɔre, u sɛnampe mú maha pèene taha Kile na. Ceenji sí wi ke, uru sɛnampe maha pèene taha nòŋi na.

⁸ Yii li cè, tɛni i Kile à diŋyεŋi dá ke, nòŋi bà u à fworɔ ceenji i mε, ŋka ceenji u à fworɔ nòŋi i.

⁹ Nòŋi mú sí nyε a dá ceenji mεε na mε. Ŋka ceenji u à dá nòŋi mεε na.

¹⁰ Lire kurugo cyeebil'à yaa pi a pi jùŋyi tùni Kileŋarege tapyige e, lire sí n-pyi kyaa ndemu li sí li cyêe na pi sí n-jà raa Kile pêre, bà Kile mèlekεεbii

* **11:3** Pii maha jwo: «bà Kirisita nyε nàmbaabii puni jùŋɔ na, Kile sí nyε Kirisita jùŋɔ na mε, amuni nòŋi mú nyε ceenji jùŋɔ na.» † **11:4** Pii maha jwo: «jùŋufooŋi». ‡ **11:5** Pii maha jwo: «jùŋufooŋi». § **11:5** Lire tɛni i, ceenji jùŋjwoore ti mpyi u njire cyage (11.15 wii). Lire e ceenji jùŋjwoore ŋkwòŋŋi, lire nyε mε u jùŋke ŋkùluŋi mpyi a sii silege.

lùgigii si mpyi cyi àha njîri pi taan mε* .

¹¹ Nka lire ná li wuuni mú i, mà wuu yaha Kafoonji wwoηεεge e, ceenji sì n-jà n-kàre nòñi yaha mε, nòñi mú sì n-jà n-kàre ceenji yaha mε.

¹² Naha kurugo ye dijnyenji tèesiini i, ceen'á fwooro nòñi i. Nka numε nàmbaabii maha fwore cyeebil'e. Kile u nyε cyire karigii puni nùñke.

¹³ Yii na nyε yákilifee. Kampyi kacennε li nyε li li, ceenji u u nùñke múg'a yaha Kilejarege tēni i, yii à yaa yii li cè.

¹⁴ Mà tàanna ná sùppyigire yyeshage e, silege ku nyε ku ki, nòñi u pyi ná nùñjunyahare e.

¹⁵ Mà li ta nùñjunyahare na nyε pèene kuro ceen'á. Yii li cè na Kile à nùñjunyahare kan ceen'á ti i mpyi u nùntonɔ.

¹⁶ Wà ha mpe jwumpe cyé, urufoo u li cè na wuu nyε a tēe li na cyeebii pí a Kile jáare pi nùnyi ntòmbaa dánafeebii tabinniyyi i mε.

Kafoonji Yesu njyìñi lyìñkanni

(Macwo 26.26-29; Marika 14.22-25; Luka 22.15-20)

¹⁷ Nde mii sí n-jwo yii á numε ke, mii nyε a yii kēe lire e mε, nahà na ye yii mpìnniñi na ndemu kēεge yii á ke, u nyε na lire jwōge yii na mε.

¹⁸ Li nùncyiini li nyε, y'á jwo mii á na yii mpìnniñi cyeyi i, na yii nyε na jwōmεε niñkin yu mε, mii s'á dá li na, na sēe sí n-ta puru jwumpe e.

¹⁹ (Mbèmbaan'á yaa u pyi yii shwōhəl'e, lire ká mpyi mpìi pi à dá Kile na sēenji na ke, pire sí n-cè.)

* **11:10** Pii maha jwo: «Lire kurugo dánafeebii tabinniyyi i, ceen'á yaa u u nùñke tò, lire li maha li cyēe na u à uye tñrige nòñ'á, bà Kile mèlεkēebii lùgigii si mpyi cyi àha njîri u taan mε.»

20 Yii maha yiye bínnini Kafoonji Yesu njyìñi mεε na, ñka lyìñkanni nimpíini na yii maha u lyí ke, lire maha li cyêe na Kafoonji njyìñi bà yii na lyí mε.

21 Naha kurugo yε yii aha ñkwûulo uru njyìñi mεε na, yii shin maha shin funvwugo wuñi maha ñcaa si uru njyìñi lyí si ñjaha u zànnεεge laage e. Li maha mpa mpyi fo pìi katege wuu maha mpyi, mà li ta pìl'à lyí a tìn maa bya fo mà wùrugo.

22 Lire sanni i ke, taha pyenyε jyε yii á mε? Yii sì n-jà raa lyí s'a byii yii pyenyi i mà? Taha yii la jyε si ñùzogoro nɔ fòñɔfeebii na si dánafeebii kurunke ñjini faha? Lire sanni i ke, yii la jyε mii u ñaha jwo yε? Yii la jyε mii u yii kêe la? Sèenji na, mii sì n-sìi n-jà yii kêe mpe ñùñɔ taan mε!

23 Jwumpe Kafoonji à jwo mii á ke, puru mii à taha yii á, mii sí nùru pu kurugo sahanjki: canñke numpilage e Kafoonji Yesu à le cye e ke, u à bwúuruñi lwó,

24 maa fwù kan Kile á u kyaa na, maa u kwòn kwòn a kan u cyelempyiibil'á maa jwo: «Ñge bwúuruñi u jyε mii cyeere t'à kan yii kurugo ke, yii a nde pyi yii raa yiye funñɔ cwo na na.»

25 Lire pyiñkanni na mú, pi à kwò njyìñi na ke, u à fùññcwokwuuni lwó, εrezεn sinmε mpyi l'e, maa jwo: «Nde fùññcwokwuuni li jyε Kile tunmbyaare nivɔnnte, ntemu t'à le ná mii sìshange e ke. Yii a byii nde fùññcwokwuuni i, yii raa yiye funñɔ cwo na na.»

26 Nyε fo mà sà yaa ná Kafoonji tèenuruni i, yii aha uru bwúuruñi kyà maa bya lire fùññcwokwuuni i tère o tère e ke, Kafoonji kwùñi shεnrε yii maha jwo amuni.

27 Lire kurugo ñgemu ká mpyi u jyε na

Kafoonji bwúuruŋi lyî u lyìŋkanna na maa byii u fùŋŋcwokwuuni i li byanŋkanna na mε, urufol'à kapii pyi Kafoonji na, bà Kafoonji bofeebil'à kapii pyi u na mε.

²⁸ Lire kurugo yii shin maha shin à yaa u uye kàanmucya, u u nta u a uru bwúuruŋi lyî, u raa byii lire fùŋŋcwokwuuni i.

²⁹ Naha kurugo yε wà ha uru bwúuruŋi kyà maa bya lire fùŋŋcwokwuuni i, maa mpyi u ɲyε a li lwó a wí na dánafeebii pi ɲyε Kirisita cyeere mε, urufoo na li caa Kile sí urufoo tùn.

³⁰ Lire kurugo yii niɲyahara à pyi yamii, ka pì si ɲkwû yii e.

³¹ Wuu aha wuye kàanmucya maa nta a uru bwúuruŋi kyà, maa bya lire fùŋŋcwokwuuni i, Kile saha sì wuu tùn mε.

³² Nka Kafoonji à wuu sâra numε mà tàanna ná wuu kapyiŋkil'e, maa wuu le kur'e, bà li si mpyi u àha bú ɲkwò wuu tùn ná Kilecembaabil'e mε.

³³ Lire kurugo mii cìnmpyiibii, yii aha bínni tère o tère e Kafoonji ɲjyìŋi mεε na ke, yii pyi ná sùpyigire e pi sanmpii kàmpanŋke na, yii raa wwùu yii a u lyî.

³⁴ Katege ká mpyi ɲgemu na ke, urufoo u lyî u pyεnge e, u u nta u a ma Kafoonji ɲjyìŋi talyige e, bà li si mpyi yii àha ɲkwò kapyimbaala pyi uru ɲjyìŋi talyige e, Kile si yii sâra a tàanna ná lire e mε.

Mii aha nɔ wani yii yyére tènì ndemu i ke, karigii sanŋkii cyi à yáaŋa a yaha ke, mii sí cyire cwòonɔ.

12

Kile Munaani màkanyi kani

¹ Nye mii cìnmpyiibii, nde li nyε Kile Munaani màkanyi kani ke, mii la nyε yii i ñkwôro numpini i yire kàmpanñke na mε.

² Pyiñkanni na yii mpyi mà yii yaha yii sàha Kile cè mε, yii sônñɔ lire na kε! Yii mpyi a yiye pwɔ kacinñkwuñi na sèl'e, mà li ta cyire kacyanhigii nyε na jà a jwo mε.

³ Lire kurugo mii sí yi fñiñε n-jwo yii á, Kile Munaani à sùpyañi ñgemu yyaha cù ke, urufoo sì n-jà jwumpimε jwo Yesu na mε. Sùpya mú sì n-jà n-jwo na: «Yesu u nyε Kafoonji» ná Kile Munaani bà l'à urufoo yyaha cù mε.

⁴ Kile Munaani màkanyi shiñ'à nyaha, ñka Kile Munaani ninuuni li maha yi puni kaan.

⁵ Báarañi Kile Munaani maha ñkaan ke, u shiñ'à nyaha. Ñka Kafoonji ninuñ'á uru báarañi puni maha mpyi.

⁶ Karigii pyiñkannigil'à nyaha. Ñka Kilenji ninuñi u maha cyire karigii pyipyi fànha kaan cyi pyifeebii pun'á.

⁷ Kile Munaani à báarañi wà kan dánafeebii puni niñkin niñkinñ'á pi kuruñke ntègɛñi mεε na.

⁸ Yii li cè na Kile Munaani à yákilifente jwumpe ñjwuñi kan pìl'á. Lire Kile Munaani ninuun'à ñcèñi jwumpe ñjwuñi kan piiberil'á.

⁹ Lire Kile Munaani ninuun'à dáníyañi shiñi wà kan pìl'á, maa pyiñkanna kan piiberil'á pi i yampii cùuñi.

¹⁰ Li maha pìi pyi pi i jìni na kakyanhala karigii pyi, maa Kile túnnture pyipyi fànhe kan pìl'á, li maha pìi pyi pi i jìni na Kile karigii ná Sitaanniñi wogigii cini na wwû cyiye e, li maha pìi pyi pi i jìni

na shεenre tabεre yu, maa pìi pyi pi i jìni na tire shεenre kêenni.

¹¹ Kile Munaani ninuuni li maha cyire karigii puni pyipyi fànhe kaan cyi pyifeebil'á. Mà tàanna ná li jyi wuuni i, l'à kani là pyipyi fànha kan pìl'á, maa labεre pyipyi fànha kan piiberil'á.

¹² Sùpyanji cyeere na jye ninjin, nka u yatanjyi maha jyaha. U yatanjyi ná yi jyahanji mú i, yi puni maha wà yiye na maha mpyi cyere ninjin. Yii li cè na wuu mpìi pi jye Kirisita wwojεεge e ke, amuni wuu mú jye.

¹³ Naha kurugo ye wuu mú puni à batize Kile Munaani ninjinji cye kurugo, maa wwò maa mpyi cyere ninjin, lire Munaani ninjinji cye kurugo, l'à pyi Yahutuu yo, l'à pyi Girékii yo, l'à pyi bilii yo, li jye a pyi bilii mà yo, Kile Munaani ninjinji l'à tîg'a tēen wuu mú puni i.

¹⁴ Sùpyanji cyeere jye yatanja ninjin kanna mε, nka yi maha jyaha.

¹⁵ Tɔɔge ká jwo na kuru nàzhan jye cyeere e mε, mà lire jùnje pyi na kuru jye cyεε mε, tá lire sí n-jà ku nàzhan yige cyeere e bε?

¹⁶ Jye ninjenke ká jwo na kuru jye cyeere yatanjke kà mε, mà lire jùnje pyi na kuru jye jyii mε, tá lire sí n-jà ku nàzhan yige cyeere e?

¹⁷ Kampyi cyeere yatanjyi puni mpyi jyii, di sùpyanji mpyi na sí raa núru raa nko ye? Kampyi ti puni mpyi ninjenye, di sùpyanji mpyi na sí raa nùge taa raa nko ye?

¹⁸ Mà sèenji jwo, Kile jye a cyeere dá amuni mε, u à ti yatanjyi puni ninjin ninjinji dá mà tàanna ná u jyii wuuni i.

19 Kampyi yatanḡa niḡkin kanna ku mpyi, wà mpyi na sì raa ku pyi cyeere mε.

20 Lire kurugo sùpyanḡi cyeere yatanḡy'à nyaha, ḡka cyere niḡkin ti ḡye ti ti.

21 Lire e ḡyiini sì n-jà n-jwo na lire kuro ḡye cyεge e mε. Nùḡke mú sì n-jà n-jwo na kuru kuro ḡye tooyi i mε.

22 ḡka yatanḡyi yi ḡye cyeere e fànha baa ke, yire tayyéreg'à pēe sèl'e.

23 Yatanḡyi wuu ḡye na sônḡi na yi ḡye kuru fiige silege wuyo mε, wuu maha yákili yaha yire na mà tòro yatanḡyi sanḡyi na. Yatanḡyi yi ḡye silege cyeyi wuu cyeere e, ná yi ḡye a yaa y'a ḡaa cyíinḡi na mε, wuu maha yaha yire na sèl'e.

24 Yatanḡyi yi ḡye yi ḡye silege wuyo wuu cyeere e mε, wuu ḡye na yare yire na sèl'e mε. Yatanḡyi ḡjemu wuu ḡye na sônḡi na yi ḡye tòn wuyo mε, Kile à cyeere dá maa yire yatanḡyi le dá e.

25 Kile à lire pyi, bà cyeere yatanḡyi si mpyi y'àha ndáha ndáha yiye na mε. ḡka yi puni y'a yiye tère.

26 Yatannḡke kà ha mpyi ná tayanḡyage e, cyeere puni ti maha yà. Yatannḡke kà ha ḡkèe ta, cyeere puni ti maha mpyi kuru funntange e.

27 Yii pi ke, yii pi ḡye Kirisita cyeere, yii shin maha shin à pyi tire cyeere yatanḡke kà.

28 Lire kurugo Kile à pìi tḡe dánafeebii kurunḡke e u báaranḡi mεε na. Yyeciḡge na, u à Yesu túnntunmpii tḡe, li shònwuuni maa Kile túnnture pyifeebii tḡe, li tanrewuuni maa cyelentiibii tḡe. Lire ḡwòhò na, u à kakyanhala karigii pyifeebii tḡe, mpìi pi maha yampii cùunḡi ke, maa pire tḡe, maa dánafeebii tεgefeebii tḡe, maa yyaha yyére

shiinbii tìḡe, maa pì pyi pi i jìni na shéenre tabere yu.

²⁹ Tá y'à jwo na pi puni pi pyi Yesu tùnntunmii? Lire nyε me, Kile tùnnture pyifee? Lire nyε me, cyelentii? Lire nyε me, kakyanhala kariii pyifee?

³⁰ Lire nyε me, pi a yampii cùuḡi? Lire nyε me, na yu shéenre taber'e? Lire nyε me, na tire shéenre yyaha yu pi sanmpil'á? Tá lire kani là ninḡin pyipyi fành'à kan pi pun'á?

³¹ Yii a Kile Munaani màkanyi puni niḡcenyi caa. Lire e mii sí lire kuni niḡcenni le yii taan numε.

13

Ntàannamagare kani

¹ Nyε wuu méε ká shéenre puni cè na yu, mà bàra Kile mèlekεebii woore na mú, ná ntàannamagare nyε wuu zòmpyaagil'e me, wuu jwumpe maha mpyi màhawayá. Li maha mpyi mu à jwo tɔɔnḡɔ, lire nyε me yatinnε wuu nyε na bwùun ḡùḡɔ kurugo.

² Kile méε ká wuu pyi u tùnntunmii, karigii cyi à ḡwɔḡ ke, maa wuu pyi wuu u jìni na cyire yige bèenmpe na, maa ḡcèḡi shiḡi puni kan wuu á, ali wuu dáníyaḡi fànhe méε ká sàa ḡyaha fo na jìni na ḡaḡyi pyi yi i ḡkùni na yíri yi tatεenyi i, ná ntàannamagare nyε wuu zòmpyaagil'e me, wuu nyε yafyin me.

³ Wuu méε ká wuu cyeyaayi puni taa fòḡɔfeebii na pi à tèḡe na piye ḡwɔ caa, mà li táan wuy'á pi wuu kyérege Kirisita kurugo, ná ntàannamagare nyε wuu zòmpyaagil'e me, lire sì yafyin ḡwɔ wuu na me.

⁴ Ntàannamagare ká mpyi ḡgemu i ke, urufoo lùuni maha bò, u maha kacεḡkii pyi sùpyire sannte na,

nyipεεn nyε na mpyi u e mε, bwomɔ nyε na mpyi u e mε, yàmpeenε nyε na mpyi u e mε.

⁵ Urufoo nyε na jyè nùzogoro karil'e mε, u yabilinji nàfan karigii kanni bà urufoo maha mpyi mε, urufoo nyε na mpyi lùfwufoo mε, u nyε na wà nàvunhjaga yare uye funn'i mε.

⁶ Ntiimbaanji karigii nyε na urufoo funnɔ tánge mε. Nka ntiinji karigii cyi maha u funnke táan.

⁷ U maha ncú uye na karigii puni i, u maha dá Kile na karigii puni i, u maha u sònɔɔre taha karigii puni na, maa karigii puni kwú uye e.

⁸ Ntàannamagare sì n-sii n-kwò mε, nka Kile túnnture báarañi sí n-pa n-kwò, mpii pi nyε na shεεnre tabεε yu ke, lire sí n-pa n-kwò, ncèñi u nyε wuu e ke, uru sí n-pa n-kwò.

⁹ Yii li cè na wuu nyε a karigii puni cè mε. Wuu taceñke nyε a pèe Kile túnnture báarañi i mε.

¹⁰ Nka Kile ká u báarañi fùnnɔ canñke nkemu i ke, wuu karigii nivunñɔmbaagii sí n-kwò.

¹¹ Tèni i wuu mpyi nànkocyεεere e ke, nànkocyεεere mpyi maha naa wuu jwumpe ná wuu sònɔɔñkanni ná wuu karigii kàanmucyañkanni i. Nka wuu à pa lyε ke, wuu à lire puni ncwɔ yaha.

¹² Numε, wuu nyε na karigii naa na ncwúu mε, li na nyε mu à jwo bà wà maha uye wíi dùba e mε*. Canña na ma, wuu sí raa karigii naa raa ncwúu. Numε wuu taceñke nyε a pèe mε, nka kuru canñke, bà Kile à wuu cè feefee mε, amuni wuu sí n-pa Kile karigii yyaha cè.

* **13:12** Tòonn̄te shinji wà tèecyiini shiinbii mpyi maha ntèg'a dùbañi yaa, lire mpyi maha sùp̄yañi p̄yi u j̄in'a uye wíl'a cwó u e mε. Dùbañi yyaha nyε a mpyi maha ncwó mε.

¹³ Nye kapyaa taanre cyi nye, cyire sì n-sì n-kwò mε, cyire cyi nye: dányanji ná sònṅore tatahage ná ntàannamagare, nka nde li nye cyi puni nimbwooni ke, lire li nye ntàannamagare.

14

Kile túnntur'à yaa t'a mpyi dánafeebii shεenre nijcente e

¹ Lire kurugo ntàannamagar'à yaa ti pyi yii yacyage nijcyiige. Kile Munaani maha màkanyi njemu kaan ke, yii raa yire caa mú. Nka Kile túnnture njwuṅi màkange wuuni l'à lyε.

² Naha kurugo ye shinji u nye na shεenre tabεε yu ke, ná sùpyire e bà urufoo maha yu mε, ná Kile e u maha yu, naha na ye wà nye na u jwumpe yyaha cini mε. Karigii cyi nye cyi yyaha nye a cè mε, Kile Munaani sifente cye kurugo u maha cyire kyaa yu.

³ Nka ṅemu u nye na Kile túnnture yu ke, ná sùpyire e urufoo maha yu, maa ti tère ti i sì yyaha na Kile kuni i, maa màban leni t'e, maa ti zòmpyaagii tàali.

⁴ Shinji u nye na yu shεenre tabεε'e ke, ti maha urufoo kanni tère u u sì yyaha na Kile kuni i. Mà li ta shinji u nye na Kile túnnture yu ke, urufoo maha dánafeebii kurunke puni tère pi i sì yyaha na Kile kuni i.

⁵ Yii puni ká a jini na shεenre tabεε yu, lir'à táan mii i. Nka nde l'à táan mii i sè sèl'e ke, lire li nye yii puni pi a Kile túnnture yu. Kile túnnture jwufooni tayyéreg'à fànha tò shεenre tabεε jwufooni woge na, fo wà ha nta na tire shεenre kênṅi, bà ti si mpyi si dánafeebii kurunke tège pi a sì yyaha na Kile kuni i mε.

⁶ Mii cìnmpyibii, yii yabilimpìi pi li kàanmucya a wíi ké! Mà jwo mii u pa Kile tùnnture tà jwo yii á, si kani là cyée yii na Kile kuni i, lire nyε me si yεεge kà kan yii á ke, kampyi shεεnre taber'e mii mpyi a pa jwo ná yii e, nahà tòn yii mpyi na sí n-ta lire e yε?

⁷ Nde li nyε yatinnyi kàmpanηke, mu à jwo tìnmpini, lire nyε me ηkònnòηi ke, kuru ká mpyi ku nyε a bwòn ku bwònηkanna na me, mεeni li nyε na bwùn ke, di wà sí n-jà lire cè n-jwo yε?

⁸ Tìnmpini pi maha wylì maha ntèg'a kàshikwònbii wà piye na ke, ná lire nyε a wylì li wyìkanna na me, joofo u sí uye bégele kàshige mεε na yε?

⁹ Amuni li mú nyε yii á, yii pi nyε na yu shεεnre taber'e ke, yii lógofebii ká mpyi pi nyε na yii jwumpe núru me, nje yii nyε na yu ke, di pi sí yire cè n-jwo yε? Li maha mpyi mu à jwo ná kafεεge e yii nyε na yu.

¹⁰ Shεεnre shin' à nyaha di nyεηi i, ηka tire shεεnre puni na núru ti jwufebil'á.

¹¹ Mii aha mpyi mii nyε na shεεnre tà núru me, ti jwufoonηi maha mpyi nàmponηo mii á, mii mú maha mpyi nàmponηo ti jwufoon'á.

¹² Nyε ná Kile Munaani màkanyi lage sí nyε yii na, nje yi sí n-sì n-jà dánafeebii pyi pi a sì yyaha na Kile kuni i ke, yii a yire caa ná yii cyeyi shuunnìηi i.

¹³ Lire kurugo shinηi u nyε na shεεnre taberε yu ke, urufoo u a Kile náare, bà u si mpyi s'a ti kèenηi me.

¹⁴ Nahà kurugo yε mii aha a Kile náare shεεnre taber'e, mii kòni maha mpyi Kileηarege na, ηka mii nyε na na jwumpe yyaha cini me.

15 Lire e ke ɲaha mii à yaa mii u pyi ye? Mii sí n-jà raa Kile ɲáare shɛɛnre tabɛr'e, ɲka shɛɛnre mii à cè ke, mii mú sí n-jà raa u ɲáare tire shɛɛnre e. Mii sí n-jà raa Kile pèente myahigii cêe shɛɛnre tabɛr'e, ɲka shɛɛnre mii à cè ke, mii mú sí n-jà raa cyi cêe tire shɛɛnre e.

16 ɲye mu aha a fwù kaan Kile á shɛɛnre tabɛr'e, wà ha nta dánafeebii kurunke e ɲgemu u ɲye u ɲye na tire shɛɛnre núru mɛ, di urufoo sí n-jà n-jwo: «Amiina» mà li ta u ɲye a mu jwumpe lógo mà ye?

17 Mu fwùɲi ninɲanɲi mée ká nta u à ɲwɔ sèl'e, u sì n-jà urufoo tège Kile kuni i mɛ.

18 Mii à Kile shéere, ɲaha na ye u à mii tège mii à jà na yu shɛɛnre sannte e mà tòro yii puni na.

19 ɲka lire ná li wuuni mú i, mii aha mpyi dánafeebii kurunke e, mà ɲwɔɲyeɲya kanɲkuro kanna jwo dánafeebii shɛɛnre nindogore e, mii maha lire funɲɔ lwó maha ntòro mii u canmpuni lwó jwumpe na shɛɛnre tabɛr'e pi ɲye na tire ntemu núru mɛ.

20 Mii cìnmpyiibii, yii àha raa sònɲi nàɲkopyire sònɲɔɲkanni na mɛ. ɲka kapegigii kàmpanɲke na, yii yiye pyi pìnmpinɲyeɲye fiige. Yákilifente kàmpanɲke na, yii yiye pyi shinlyee.

21 Y'à sémɛ Kile Jwumpe Semɛɲi i na Kafoonɲi Kile à jwo: «Nàmpwuunbii pìi mii sí n-tun na shiinbil'á. Pire sí n-jwo ná pi e shɛɛnre tabɛr'e. ɲka lire ná li wuuni mú i, pi sì mii ɲwɔmɛɛni cû mɛ* .»

* **14:21** Tèni i Izirayeli shiinbil'à Kile ɲwɔmɛɛni yaha ke, Kile à jwo na uru sí Babilɔn shiinbii kàshicyeɲe yaha ku pa pi tòn pi i jà pi na. Shenre nàmpɔnɔ Babilɔn shiinbii mpyi na yu. Izirayeli shiinbil'à pi ɲya pi i tire shɛɛnre yu ke, ka lire si li cyêe pi na na Kile à tòn ná pire Izirayeli shiinbil'e e (Ezayi 28.11-12.)

²² M̀a t̀anna ǹa lire katoronkwooni i, ǹje mii s̀i n-jwo ke, yire yi ǹye: ẁa ha sh̀eεnre tabeεe jwo, mp̄ii pi ǹye pi ǹye Kile kuni i m̀e, lire maha li cỳeεe p̄ire na na Kile s̀i yoge kẁon p̄ire na. Puru jwumpe ǹye a yyaha t̀i ǹa d̀anafeebil'e m̀e. Ẁa ha Kile t̀unturo jwo, lire maha li cỳeεe d̀anafeebii na na Kile ǹye pi shẁoh̀l'e. Mp̄ii pi ǹye pi ǹye Kile kuni i m̀e, puru jwumpe ǹye a yyaha t̀i ǹa p̄ire e m̀e.

²³ Ǹye l'aha mp̄yi kee yii d̀anafeebii kurun̄k'̀a b̀inni, ka yii puni si ẁa na sh̀eεnre tabeεe yu, shin-cyi k̀a mpa yii ta pur'e, n̄gemu u ǹye u ǹye a Kile c̀e m̀e, t̀a u s̀i n-jwo na yii fun̄ny'̀a shẁo yii na m̀e?

²⁴ Ǹka l'aha mp̄yi mu à jwo Kile t̀unture yii ǹye na yu, ka u u mpa j̀yèe yii kurun̄ke shẁoh̀l'e, u aha yii jwumpe l̀ogo, lire s̀i u pyi u c̀e na s̀eεn̄ji yii ǹye na yu, si u pyi u c̀e na uru kapyīn̄kii ǹye a t̀i m̀e.

²⁵ Yaaga maha yaaga k'̀a n̄ẁoh̀o urufoo z̀on̄ji na ke, yire puni s̀i n-yige cỳīn̄ji na, fo u s̀i yyahe cỳigile si nin̄kure s̀in̄ si Kile k̀eεe, si jwo s̀eεn̄ji na, Kile na ǹye yii shẁoh̀l'e.

Kile p̀ente karigii sogolo n̄kann'̀a yaa li n̄ẁo

²⁶ Mii c̀nmpyiibii, yii à yaa yii ndemu pyi ke, lire li ǹye: yii aha yiye b̀inni Kile p̀ente m̀eε na, m̀eε k̀a mp̄yi ẁa á, urufoo u li c̀eε. Yεεεεε jwum̄o k̀a mp̄yi ẁa á, urufoo u pu jwo, Kile k̀a nta u à kani là cỳeεe ẁa na, urufoo u li jwo. Kile k̀a nta u à sh̀eεnre tabeεe le ẁa n̄ẁo e, urufoo u ti jwo. Kile k̀a nta u à pyīnkanna kan ẁa á u u j̀a a tire sh̀eεnre k̀eεn̄n̄e, urufoo u ti k̀eεn̄n̄e. Ǹka cyire karigii pun'̀a yaa cyi d̀anafeebii t̀eεe pi a s̀i yyaha na Kile kuni i.

²⁷ Mp̄ii pi ǹye na sh̀eεnre tabeεe yu ke, p̄ire ǹye a yaa pi t̀oro shīn̄ shuunni taanre na m̀e, pi raa yu

nin̄kin nin̄kin, li i nta wà mú na nyε wani ηgemu u sí n-jà raa tire shεenre kêen̄ji ke.

28 Kêen̄nefoo ká mpyi u nyε a ta tire shεenre na mε, ti jwufeebil'à yaa pi fyâha, pi raa yu piye fun̄ji ná Kile e.

29 Nde li nyε Kile tûn̄ntun̄mpii kâmpañke ke, pire shiin shuunni taanr'à yaa pi a yu nin̄kin nin̄kin. Pi san̄mpii s'a pi jwumpe núru pi raa pu kân̄mucaa.

30 N̄ka Kile ká nta u à kani là cyêe waberε na, ηgemu u à fyân̄ha a jwumpe lwó ke, ur'à yaa u fyâha, u u u yaha u li jwo.

31 Yii nyε a yaa yii bínni yii a Kile tûn̄nture yu mε, yii a ti yu nin̄kin nin̄kin, bà ti si mpyi si dán̄afeebii le kur'e, si màban le pi e mε.

32 Yii li cè na li síji nyε Kile tûn̄ntun̄ji na mà já a cû u jwoge na, si pi san̄mpii yaha pi jwo a kwò.

33 Naha kurugo yε nyâhan̄gurugun̄ji nyε a táan Kile á mε, mà karigii yal'a sogolo yyejin̄ke e, lire l'à táan u á, bà li nyε na mpyi dán̄afeebii kurun̄ji puni i mε.

34 Cyeebil'à yaa pi fyâha mp̄inn̄ni cyeyi i, naha na yε kuni nyε a kan pi á, pi já pi a yu yire cyeyi i mε. Pi à yaa pi piye t̄rige, bà MusaSaliyan̄ji à yi jwo mε.

35 Pi la ká mpyi si yibige pyi cyage kà na, pi aha n̄o pyengε pi kuru yibige pyi pi n̄ambaabii na. Naha kurugo yε li lemp'à pi ceewe u a jwumpe lwúu dán̄afeebii kurun̄ke e†.

† 14:35 Pii na s̄on̄ji na Poli à cyeebii sige pi àha raa pi n̄ambaabii yibili Kile p̄ente t̄eni i mε. Pii sí na s̄on̄ji na Poli nyε a kuni kan cyeebil'á pi a Kile tûn̄nture jwufeebii jwumpe jwohe t̄uru mε. Pii sí i s̄on̄ji na mp̄ii pi à nt̄un̄ke taha Poli na ke, pire jwumpe pu nyε 14.35 i. 14.36 i Poli nyε a j̄ee puru jwumpe na mε.

³⁶ Taha yii na sônñi na yii бага jwumɔ pu nyε Kile jwumpe? Lire nyε mε, taha yii na sônñi na yii kanni na puru jwump'à nɔ?

³⁷ Wà ha nta u u sônñi na Kile Munaani maha jwumpe leni uru jwɔ e na yu pi sanmpil'á, u li cè na yεεge mii nyε na sémeni si ŋkan yii á amε ke, kur'à fworɔ Kafoonji Yesu i.

³⁸ Wà ha ŋke yεεge jwumpe cyé, yii àha núru urufoo le laage e mε.

³⁹ Mii c̀nmpyiibii, jwɔnyεga nin̄kin na, yii a Kile t̀nnture báaraŋi caa yii a mpyi. Wà ha a si raa yu shεenre taber'e, yii àha urufoo sige lire na mε.

⁴⁰ Li tεgeni li nyε, yii karigii puni cyi pyi ná njire e, yii i cyi sogolon̄kanni yaha li jwɔ.

15

Kirisita à nè a fworɔ kẁ̀ni i ke, kẁ̀ubii mú sí nè

¹ Nyε mii c̀nmpyiibii, Jwumpe Nintanmpe mii à jwo yii á, ka yii i dá pu na, maa yiye pwɔ pu na ke, mii la nyε si yii funɔ cwo puru na.

² Puru jwumpe cye kurugo, kuni li maha s̀pyire shwɔ ke, lire yii à lwó. Yii aha ŋkwôro lire kuni i, Kile sí yii shwɔ. Naha na yii na sônñi na yii daniyaŋi kapyiini nyε ǹ̀ɔ baa yε?

³ Jwumpe p'à jwo mii á, ná pu tayyéreg'à p̀e ke, mii à puru jwo yii á. Puru pu nyε: Kirisita à kẁ̀ wuu kapegigii yàfaŋi kurugo, bà l'à fyâha a jwo Kile Jwumpe Semεŋi i mε.

⁴ U buwuŋ'à le fan̄ke e, u kẁ̀ni canmpyitan-rewuuni, u à nè, bà l'à fyâha a jwo Kile Jwumpe Semεŋi i mε.

⁵ U ñɛŋkwooni kàntugo, u à uye cyêe Pyeri na, lire kàntugo, maa uye cyêe u cyelempyiibii ke ná shuunniŋi na.

⁶ Lire kàntugo cìnmpyiibii dánafeebii na u à uye cyêe tère niŋkin i ke, pir'à ñyaha shiin ŋkwuu kaŋkuro (500) na. Shinpaanra kanna pi à kwû pire e, lire baare e, pi niñyahamii saha na ñye shì na.

⁷ Lire kàntugo u à uye cyêe Yakuba na, maa uye cyêe u tùnntunmpii sanmpii puni na.

⁸ Pire puni kàntugo, u à uye cyêe mii Poli na mú, mii u ñye mu à jwo pìnmpinñyaga niñjyembaga ŋkemu k'à si ke.

⁹ Yii li cè, mii u ñye Yesu tùnntunmpii puni kàntugo yyére wuŋi. Mii bá mpyi a yaa mii u tòrɔ u tùnntunmpil'e mɛ, ñaha na ye mii mpyi maha Kile dánafeebii kurunke kyérege sèl'e.

¹⁰ Ŋka tayyérege e mii ñye niñjaa ke, Kile u à ñwɔ mii na maa mii yaha kur'e. Tawage e bà u à sàa ñwɔ mii na mà dɛ! Mii bá à báaraŋi pyi mà tòro Yesu tùnntunmpii sanmpii na, ŋka ná na yabilinji fànhe e bà mii à u pyi mà dɛ! Kile u à ñwɔ mii na maa mii pyi mii à u pyi.

¹¹ Lire e ke l'à pyi mii u à Jwumpe Nintanmpe jwo yii á yo, l'à pyi Yesu tùnntunmpii sanmpii yo, Jwumpe Nintanmpe ninumpe wuu ñye na yu, yii mú s'à dá pu na.

Dánafeebii ñèŋi kani

¹² Ñye ná wuu s'à jwo yii á na Kirisita à ñè a fworɔ kwùŋi i, ñaha na yii pìi maha jwo na kwuñene ñye nùmpañja mà ye?

13 Kampyi yii na sônñi na kwuɲɛɛɲɛ nùmpañña mɛ, lir'à li cyêe na yii ɲɛ a dá na Kirisita mú à ɲè a fwoɔ kwùɲi i mɛ.

14 Kampyi Kirisita ɲɛ a ɲè a fwoɔ kwùɲi i mɛ, Jwumpe Nintanmpe wuu ɲɛ na yu ke, puru kajwuuni mpyi na sí n-pyi ɲùɲɔ baa, yii dáníyaɲi kapyiini mú mpyi na sí n-pyi ɲùɲɔ baa.

15-16 ɲɛ jwumpe wuu ɲɛ na yu na ntare Kile na ke, puru mpyi na sí n-pyi kafinara, ɲaha na yɛ wuu à jwo na Kile à Kirisita ɲè a yige kwùɲi i. Kampyi yii na sônñi na kwuɲɛɛɲɛ ɲɛ nùmpañña mɛ, lir'à li cyêe na yii na sônñi na Kirisita mú ɲɛ a ɲè a fwoɔ kwùɲi i mɛ.

17 Kàmpyi Kirisita ɲɛ a mpyi a ɲè a fwoɔ kwùɲi i mɛ, ɲùɲɔ mpyi na sí n-pyi yii dáníyaɲi kapyiini na mɛ, yii kapegigii tugure mú mpyi na sí n-kwôro yii ɲuɲ'i.

18 Lire mpyi na sí li cyêe mú na mpíi pi à kwû mà pi ta pi à dá Kirisita na ke, na pir'à pínni.

19 Kampyi wuu à wuu sônɲɔre taha Kirisita na numɛ tìɲi kanni kurugo, lire e ke wuu pi ɲɛ dɲɛ sùpyire puni kanhamafeebii.

20 ɲka sèɲi na, Kirisita à ɲè a fwoɔ kwùɲi i. Mpii pi à kwû ke, Kile à u ɲè a yige kwùɲi i yyecyiige na, maa li cyêe na kwùubii mú sí n-pa ɲè.

21 Yii li cè, bà kwùɲ' à jyè dɲɛɲi i shin ɲiɲkin cye kurugo mɛ, amuni kwuɲɛni mú à jyè shin ɲiɲkin cye kurugo.

22 Sùpyire puni sí n-kwû, ɲaha na yɛ pi ɲɛ Adama wwoɲɛɛge e. Amuni li mú ɲɛ, dánafeebii puni sí núru ɲè, ɲaha na yɛ pi ɲɛ Kirisita wwoɲɛɛge e.

23 ɲka shin maha shin ná u tèɲɛɛ li ɲɛ, Kirisita

u à pyi shincyyiwe mà nê, lire kàntugo, mpìi pi nyε u wuubii ke, u aha bú núr'a pa canjke njkemu i ke, pire mú sí nê.

24 Lire kàntugo dijnyεji sí n-kwò. Kirisita sí nùñufente puni ná sífente puni ná fànhafente puni shi kwò, si Saanre le Tufoonji Kile cye e.

25 Yii li cè na fànha ku nyε ku ki, Kirisita u tèn nùñufente na fo si zà yaa ná Kile e, u à u zàmpeenbii puni le u tooyi jwòh'i.

26 Zàmpeenji nizanji u sí shi bò ke, uru u nyε kwùñi.

27 Y'à séme Kile Jwumpe Semεji i na: «Kile à síñi kan u á yaayi puni na*.» Nka puru jwumpe e, l'à fíninε na síñi nyε Yesu á mà pyi Kile nùñò na mε, nahha na yε Kile u à síñi kan u á u pyi yaayi puni nùñò na.

28 Nyε yaayi puni ká bú nkúu Kirisita á tēni ndemu i ke, uru u nyε Jyafoonji ke, Kile ká síñi kan u á yaayi puni na tēni ndemu i ke, u mú sí uye tîrige Kile á. Lire ká mpyi, Kile sí n-pyi yaayi puni ná sùpyire puni nùñò na.

29 Mpìi pi maha piye batizeli kwùubii kurugo ke, yii sòññò pire na mú ke, kampyi kwuñεε nyε a sù nùmpañja mε, nahha kurugo pi maha piye batizeli pi kurugo yε†?

30 Wuu mú de? Kampyi kwuñεε nyε mε, nahha kurugo wuu maha wuu múnahigii pérelì tērigii puni i yε?

* **15:27** Zaburu 8.7 † **15:29** Pii maha jwo: «Nyε nahha kurugo pii maha piye kan pi a batize maa piye le kwùñi jwòge e yε? Kampyi sèè wí na kwuñεε nyε mε, nahha kurugo pi maha piye le kwùñi jwòge e maa piye kan pi a batize yε?»

³¹ Mii c̀nmpyibii, mii sí n-s̀i yi jwo n-waha yii á, mii na nyɛ kẁ̀n̄ji n̄wɔge e can̄ja maha can̄ja. S̄eɛ̄n̄ji na, mà yii yaha wuu Kafoon̄ji Yesu Kirisita wwōn̄ēge e, yii pi à mii n̄̀n̄ke ȳirige.

³² Zh̄n̄ji mii à le ná Efese k̀n̄he sige yaayi i ke, k̄mpyi ǹmpan̄ja nyɛ wani m̄e, naha lire zh̄leni mpyi na sí n̄wɔ mii na yɛ? K̄mpyi kwūn̄ē nyɛ ǹmpan̄ja m̄e, mii sí n-jà n-jwo s̀̀pyire san̄te fiige na:

«Wuu a lȳi, wuu raa byii,
naha na yɛ wuu aha n̄kw̄u, y'̀à kẁ̀‡.»

³³ Yii a yiye k̀an̄mucaa: «S̀̀pyan̄ji n̄aarān̄ēn̄i k̀á mpyi u nyɛ a n̄wɔ m̄e, uru u maha u wurugo, maa u le kumpiini i.»

³⁴ Yii ỳkili ta, yii i láha kapegigii na, lire l'̀à n̄wɔ. P̄i na nyɛ yii shw̄h̄l'e, pi s̄aha n̄kẁ̀ a Kile c̀e m̄e! Mii na yire yu yii i li c̀e na yii silege kyaa li nyɛ li li.

Dánafeebii sí n̄̀e ná cyere niv̄n̄ni i

³⁵ Mii m̄ē nyɛ mii à mpe jwo ke, mii à li c̀e na wà sí n-jà mii ȳibe na di kẁ̀ubii sí n̄̀e n-jwo yɛ? Ná cyeere sh̄n̄ji ntire e pi sí n-pyi yɛ?

³⁶ S̄̀n̄cōn̄o k̀a ke, s̀̀man̄ji mu maha n̄̀go ke, u mp̀urampe k̀á f̄w̄́nh̄o, u maha fȳn̄ mà?

³⁷ S̀̀mash̄n̄ji mu maha n̄̀go, mu à jwo k̀alage. Lire baare e ku cige nimpun̄ke bà mu maha s̀̀a n̄c̄uru m̄e.

³⁸ Nyɛ u ǹgun̄kwooni k̀antugo, Kile maha u pyi u à fȳn̄ maa u pyi u à pyi s̀̀macige, maha b̄e ná u nyii wuuni i. S̀̀man̄ji sh̄n̄ji puni ná u cire ti nyɛ.

³⁹ Amuni nyii yaayi puni cyeere m̄u nyɛ, k̀a ná k̀a woro nyɛ nin̄kin m̄e. S̀̀pyire cyeere na nyɛ ti yɛ,

‡ 15:32 Ezayi 22.13

yatɔɔre woore sí nyɛ ti yɛ, saɲɛɛnre woore na nyɛ ti yɛ, fyaabii woore na nyɛ ti yɛ.

⁴⁰ Yaayi yi nyɛ nɪnyɪŋi na ke, yire cyeere na nyɛ ti yɛ, nje yi nyɛ nɪŋke na ke, yire woore mú sí nyɛ ti yɛ. Nyii yaayi yi nyɛ nɪnyɪŋi na ke, yire sɪnampe ná nɪŋke wuyi sɪnampe nyɛ nɪŋkin mɛ.

⁴¹ Canŋaɲyɪini sɪnampe na nyɛ pu yɛ, yɪŋke sɪnampe na nyɛ pu yɛ, wɔrigii sɪnampe mú sí na nyɛ pu yɛ, ali wɔrigii sɪnampe'á wwû puye e.

⁴² Nyɛ kwùubii ká a sɪ nɛ̀, amuni li mú sí n-pyi. Bà sùmabilini ká nûgo, li mpùrampe maha fwónhɔ mɛ, amuni li nyɛ, buɲi ká ntò, u maha fwónhɔ, ŋka u aha nɛ̀ tɛni ndemu i ke, u saha nyɛ na fwónre mɛ.

⁴³ Buɲi ká ntò, u lemɛ maha mpi, wà kuro sàha maha mpyi u e mɛ, ŋka u aha nɛ̀, u maha mpyi ná sɪnampe e. Pi aha u tò, fànha maha mpyi u e mɛ, ŋka u aha nɛ̀, u maha mpyi ná fàn'h'e.

⁴⁴ Cyeere múnaa baa woore ti maha ntò, ŋka ti múnaa woore ti maha nɛ̀. Sùpyire cyeere na nyɛ wani, Kile Munaani maha cyeere ntemu kaan ke, tire na nyɛ wani mú.

⁴⁵ Y'á séme Kile Jwumpe Semɛŋi i na: «Adama u nyɛ sùpyaɲi nɪɲcyiɪŋi, Kile à u dá maa múnaani le u eŝ.» Nka Adamaɲi u sí n-pa kàsanraga na, ná uru u nyɛ Yesu Kirisita ke, uru u maha shìŋi kaan sùpyir'á Kile Munaani cye kurugo.

⁴⁶ Kile Munaani maha cyeere ntemu kaan ke, tire bà ti nyɛ nɪɲcyiire mɛ, supyicyeere ti nyɛ nɪɲcyiire, lire kàntugo Kile Munaani woore maha nta a pa.

⁴⁷ Adamaɲi nɪɲcyiɪŋi na nyɛ nɪŋke wu, Kile à u

yal'a yige pwoore e, ŋka Adamaŋi shɔnwuŋi ɲye nɪŋyɪŋi wu.

⁴⁸ Sùpyaŋi u à yal'a yige ɲɪŋke e ke, bà uru ɲye mɛ, yaaga maha yaaga k'à fworu ur'e ke, amuni yire puni ɲye. Nge sí u ɲye nɪŋyɪŋi wuŋi ke, bà uru ɲye mɛ, yaaga maha yaaga k'à fworu ur'e ke, amuni yire puni mú ɲye.

⁴⁹ Sùpyaŋi u à yal'a yige ɲɪŋke e ke, bà wuu ɲye uru fiige mɛ, ŋge u ɲye nɪŋyɪŋi wuŋi ke, amuni wuu mú sí n-pyi uru fiige.

⁵⁰ Mii cɪnmpyiibii, ɲje mii sí n-jwo yii á ke, yire yi ɲje: cyeere ti ɲye wuu na amɛ ke, wuu sì n-jà n-jyè Kile Saanre e ná tire e mɛ. Cyeere ti sí n-pa n-fwónhɔ ke, mà tire yaha wuu na, wuu sì n-jà n-pyi kwùmbaa mɛ.

⁵¹ Kani li mpyi a ŋwɔhɔ ke, mii sí lire yyaha jwo yii á, lire li ɲye, wuu puni sì n-kwù mɛ, ŋka wuu cyeere puni sí n-kêɛɲɛ.

⁵² Li sí n-pyi tère niŋkin ná wiile niŋkin tɪnmpini wylzanni na. Dɪɲyeŋi canŋkwɔge tɪnmpini ká wyl tɛni ndemu i ke, mpii pi à kwù ke, pire sí ɲè, pi saha sì n-kwù mɛ, wuu cyeere puni sí n-kêɛɲɛ.

⁵³ Yii li cè na cyeere ti ɲye wuu na ke, tir'à yaa ti kêɛɲɛ'a pyi cyere, ntemu ti ɲye ti sì n-fwónhɔ mɛ. T'à yaa ti kêɛɲɛ'a pyi cyere ntemu ti ɲye ti sì n-kwù mɛ.

⁵⁴ ɲye wuu cyeere ká bú ŋkêɛɲɛ'a pyi cyere niwɔnhɔmbaara ná niŋkwumbaara tɛni ndemu i ke, jwumpe p'à séme Kile Jwumpe Semɛŋi i ke, puru sí n-fûnŋɔ. Y'à séme: «Sí à ta kwùŋi na, kwùŋi shi à pɪnni feefee*!»

⁵⁵ «Kwù wà we, taha mu síŋi ɲye ke?

* 15:54 Ezayi 25.8

Kwù wà we, taha mu bàhe nyε ke†?»

⁵⁶ Kapegigii mpyiñi nyε baha fiige, ñkemu ku maha kwùñi pyi u u nɔni wuu na ke. Saliyañi kuni ñaarañ'à wuu ja ke, lire l'à pa ná l'e kapegigil'à fànha ta wuu na.

⁵⁷ Nka wuu à fwù kan Kile á, ñaha na ye uru u à wuu pyi wuu à sí ta kwùñi na, wuu Kafooñi Yesu Kirisita cye kurugo.

⁵⁸ Lire kurugo mii ntàannamacinmpyiibii, yii fànha le yiye e, yii àha yafyin yaha ku yii pyi yii a núruli kàntugo mε, yii a sì yyaha na Kafooñi báarañi i tèrigii puni i. Yii li cè mà yii yaha Kafooñi báarañi na, kanhare yii à pyi ke, tire sì n-sì n-pyi ñùñò baa mε.

16

Wyérenji Kòrenti dánafeebil'à bínni si ntègε Zheruzalemu wuubii tégε ke

¹ Nyε mii cìnmpyiibii, wyérenji u nyε na bínnini si ntègε Kile wuubii tégε Zheruzalemu kànhe e ke, yii mú à yaa yii a lire pyi bà mii à yi jwo Galati kùluni dánafeebii kurujy'á mε.

² Cibilaaga maha cibilaaga, canñcyiige* yii shin maha shin à yaa u wwû u ñùñò wyérenji i, mà tàanna ná u cyentage e, u yaha uye kanni na, bà li si mpyi mii aha nta si nɔ yii yyére ke, mii i sà uru wyérenji ta u à bínn'a kwò mε.

³ Mii aha bú nɔ wani tèni ndemu i ke, tùnntunmpii yii sí n-cwɔɔnrɔ ke, mii sí séme taha pire na ná wyérenji i pi sà ñkan Zheruzalemu kànhe e.

† 15:55 Oze 13.14 * 16:2 Yahutibil'á cibilaage canñcyiige ku nyε kárinji.

4 L'aha mii kakarala kwò, mii ná pire sí n-kàre sijcyan.

5 Mii la nyε si para pyi Masedoni kùluni i, si nta raa sì yii yyére, nahà na ye mii la nyε si ntòro Masedoni i.

6 Mii aha nò wani yii yyére, shwòhòl'e mii sí tère nimbilere, lire nyε me mii sí wyeere tèni pyi ná yii e, bà yii si mpyi si mii tège mii i na tashage ta me.

7 Naha kurugo ye numε tóoge e, mii la nyε sì sà yii nya kanna si ntòro me, nka mii la nyε si tère pyi yii taan, Kafoonji ká neε.

8 Nka lire ná li wuuni mú i, mii sí n-kwôro Efese kànhe e, fo zà nò Pantekòtiŋi kataanni na,

9 nahà na ye Kile à sàa li laage kan mii á, mii u báarabwòhò pyi wani, ali mà li ta mii zàmpeεnbil'à nyaha wani.

10 Timòti ká nò wani yii yyére, yii i u cùmu leme nkwò, bà li si mpyi u àha bú nkwò màban fò uye na me, nahà na ye u na báare mii fiige Kafoonji á.

11 Yii àha nkwò u wíi ncwò me! Yii u tège u kùsheeni na bà u niŋcεnŋε wu si mpyi si nò mii na me, nahà na ye mii ná cìmpyiibii nahà na u sigili nahà.

12 Nde li nyε wuu cìmpworonji Apolosi u kàmpanŋke ke, mii à màban le u e sèl'e, bà u ná cìmpyiibii sanmpii si mpyi si sà fworò yii na me. Nka u à yi jwo mii á na sèenji na, li tèni sàha nò me. Li tèni ká nò u á, u sí li pyi.

13 Yii kwôro nyii na, yii yiye waha yii i nkwôro Kile kuni i, yii àha màban yaha u fò yii na me, yii fànha le.

14 Ntànnamagar'à yaa t'a naa yii kapyiinŋkii puni i.

¹⁵ Mii cìnmpyiibii, mii sí kyaa niŋkin cya yii á sahaŋki. Yii à li cè na Sitefanasi ná u pyenge shiinbii pi à pyi dánafeebii niŋcyiibii Akayi kùluni i, pi à piye pwɔ Kile wuubii ntègɛŋi na mú.

¹⁶ Yii à yaa yii a nùru tire sùpyire shiŋ'á, mà bâra mpïi puni pi à piye pwɔ Kile báaraŋi na ke.

¹⁷ Mii funntanga wu u ŋye, ŋaha na ye Sitefanasi ná Foritunatusi ná Akayikusi naha ná mii i. Yii n'a mpyi naha, nde yii mpyi na sí n-pyi ke, pi à lire pyi.

¹⁸ Pi à mii funŋke ŋíŋe, bà pi à yii funŋyi ŋíŋe me. Yii a nte sùpyire shiŋi metanga yiri.

¹⁹ Azi kùluni dánafeebii kurun'y'à yii shéere. Akilasi ná Pisisili à yii shéere ná dánafeebii pi ŋye na bínnini pi pyenge e ke, pir'à yii shéere sèl'e Kafoonji mege ná.

²⁰ Mii cìnmpyiibii pun'à yii shéere.

Yii a cìnmpworogo fwùŋi kaan yiy'á ná funŋcɛŋŋi i.

²¹ Mii Poli yabilinji u à ŋge fwùŋi séme ná na cyege e.

²² Kafoonji kyaa ká nta l'à pɛn ŋgemu á ke, Kile u urufoo láŋa.

«Kafoonji, ta ma!»

²³ Kafoonji Yesu u ŋwɔ yii na, u u jwó le yii á!

²⁴ Yii mú puni kyal'à táan mii á, Yesu Kirisita wwoŋeɛge e.

KILE JWUMPE SEMEŋI JWUMPE NINTANMPE
New Testament in Senoufo, Supyire Farakala; spp

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Supyire Sénoufo (Sénoufo, Supyire)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Senoufo, Supyire

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

9c94658e-b59d-5cd7-bd2e-4e0770667d41